

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
UWAGI OGÓLNE					
I. WPROWADZENIE					
1.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	6	Zwraca się uwagę na to, że w opiniowanym dokumencie wpisano niepełną nazwę celu 1 Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), który brzmi <i>Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną</i> .		Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale I, we fragmencie dotyczącym uwarunkowań prawnych i programowych.
2.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	7	Rekomenduje się dodanie odniesienia we wstępie opiniowanego dokumentu do projektu Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu oraz Planu Społeczno-Klimatycznego, z którego wypływać będą konkretne inwestycje, a w województwie łódzkim, jak wskazano w opiniowanym dokumencie, nadal istotnym problemem jest ubóstwo energetyczne.		Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale I, we fragmencie dotyczącym uwarunkowań prawnych i programowych.
3.	Uniwersytet Trzeciego Wieku w Piotrkowie Tryb.	7	Koncepcja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność – Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej (CPK), przyjęta przez Radę Ministrów dnia 7 listopada 2017 r. – jest nieaktualna.	Z uwagi na fakt, że ww. Koncepcja jest nieaktualna, należy odwołać się do obowiązujących dokumentów.	Wyjaśnienie Przywołana Koncepcja jest obowiązującym dokumentem. Opis będzie uzupełniony w rozdziale I, we fragmencie dotyczącym uwarunkowań prawnych i programowych, o informacje dotyczące pozostałych dokumentów strategicznych, które powstały w następstwie Koncepcji, w tym projektu strategii rozwoju obszaru otoczenia CPK, programu inwestycyjnego CPK, planu zamierzeń państwa oraz priorytetów inwestycyjnych związanych z CPK.
II. TRENDY ROZWOJOWE					
4.	Uniwersytet Trzeciego Wieku w Piotrkowie Tryb.	9	Po akapicie dotyczącym przemysłu 4.0 proponujemy zamieścić informację o sztucznej inteligencji (AI).	Sztuczna inteligencja (AI) to jedna z najbardziej przełomowych technologii naszych czasów, która zmienia sposób, w jaki żyjemy i pracujemy. AI to dziedzina informatyki, która tworzy systemy zdolne do wykonywania zadań wymagających ludzkiej inteligencji, takich jak rozpoznawanie obrazów, analiza danych czy podejmowanie decyzji. Sztuczna inteligencja to technologia naśladująca ludzką inteligencję, zdolna do uczenia się i samodoskonalenia. Znajduje zastosowanie w wielu dziedzinach, ale budzi również szereg kontrowersji.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale II.
5.	Uniwersytet Trzeciego Wieku w Piotrkowie Tryb.	10	Nowym globalnym wyzwaniem stało się bezpieczeństwo, na co należy zwrócić szczególną uwagę w rozdziale „Trendy rozwojowe”.	Od czasu wybuchu wojny na Ukrainie w 2022 r. – najważniejszym wyzwaniem dla Polski i Europy stało się bezpieczeństwo zewnętrzne, militarne, co oznacza wysoki wzrost wydatków na obronność i na rozwój przemysłu zbrojeniowego. Dla mieszkańców województwa, a zwłaszcza seniorów, bezpieczeństwo ma szerszy wymiar i obejmuje również bezpieczeństwo zdrowotne i socjalne.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale II.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
III. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ I GŁÓWNE WYZWANIA ROZWOJOWE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO					
6.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	13	Wyzwaniem nie jest sama „Transformacja sektora przemysłowego” (zapis kolorem czerwonym).	Patrzac metodologicznie: przedstawione w zapisie wyzwanie jest stwierdzeniem wynikającym z diagnozy. Nie jest stricte samym w sobie wyzwaniem. Wyzwaniem jest efektywna transformacja, rozumiana jako, np.: • „Bezpieczna i skuteczna transformacja przemysłowa” • „Efektywna transformacja, która chroni region” • „Efektywna i trwała transformacja” • „Skuteczna transformacja sektora przemysłowego” • „Wzrost o 2% udziału łódzkiego przemysłu w wartości dodanej brutto wobec średniej dla Polski”	Wyjaśnienie Wszystkie wyzwania zostały sformułowane w taki sam sposób na podstawie szczegółowej diagnozy. Brak jest jednoznacznej definicji pojęcia „wyzwanie”, nie jest również ono określone w aktach prawnych ani w strategicznych dokumentach szczebla krajowego, pozostawiając dowolność w ich formułowaniu autorom dokumentu. Uwaga do zgłoszenia przy pełnej aktualizacji Strategii.
7.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	17	Wyzwaniem nie jest „Niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców” (zapis kolorem czerwonym).	Patrzac metodologicznie: przedstawione w zapisie wyzwanie jest stwierdzeniem wynikającym z diagnozy. Nie jest stricte samym w sobie wyzwaniem. Wyzwaniem jest, np.: • „podniesienie poziomu łódzkiej przedsiębiorczości o 15%” • „Aktywizacja przedsiębiorczości lokalnej” • „Stymulacja przedsiębiorczości” • „Wzrost liczby aktywnych przedsiębiorców i inicjatyw biznesowych”	Wyjaśnienie Wszystkie wyzwania zostały sformułowane w taki sam sposób na podstawie szczegółowej diagnozy. Brak jest jednoznacznej definicji pojęcia „wyzwanie”, nie jest również ono określone w aktach prawnych ani w strategicznych dokumentach szczebla krajowego, pozostawiając dowolność w ich formułowaniu autorom dokumentu. Uwaga do zgłoszenia przy pełnej aktualizacji Strategii.
8.	Uniwersytet Trzeciego Wieku w Piotrkowie Tryb.	19	Kształcenie ustawiczne trwa przez całe życie i nie można ograniczać się jedynie do ludności w wieku produkcyjnym (25-64 lata) – w kontekście potrzeb rynku pracy. Należy w tym miejscu dodać informację o konieczności kształcenia ustawicznego seniorów powyżej 64. roku życia, zwłaszcza w zakresie umiejętności cyfrowych i nowoczesnych technologii, niezbędnych w codziennym życiu.	Ograniczenie kształcenia ustawicznego dorosłych tylko do ludności w wieku produkcyjnym – oznaczałoby formę dyskryminacji ze względu na wiek. Poza tym coraz większy odsetek ludności w wieku senioralnym nadal pracuje. A nawet ci nieaktywni zawodowo powinni posiadać np. umiejętności cyfrowe, aby załatwiać swoje sprawy, w tym urzędowe.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale III, w wyzwaniu dotyczącym kształcenia zawodowego i ustawicznego.
9.	Uniwersytet Trzeciego Wieku w Piotrkowie Tryb.	19	Rys. 11. Struktura wykształcenia w województwie łódzkim w 2023 r. (w %). Rysunek ten powinien opierać się na wynikach Narodowego Spisu Powszechnego 2021 (NSP 2021).	Przedstawiony wykres prezentuje strukturę wykształcenia w oparciu o Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), które opiera się na danych szacunkowych. Prawdziwe informacje o strukturze wykształcenia można pozyskać na podstawie wyników NSP 2021. Według Spisu mieszkańcy woj. łódzkiego z wykształceniem wyższym stanowili w 2021 r. 23% ogółu mieszkańców powyżej 13. roku życia (Polska 24,5%).	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale III, w wyzwaniu dotyczącym kształcenia zawodowego i ustawicznego.
10.	Uniwersytet Trzeciego Wieku w Piotrkowie Tryb.	22	Po opisie Kół Gospodyń Wiejskich i OSP proponujemy zamieścić informację o Uniwersytetach Trzeciego Wieku. Uniwersytety Trzeciego Wieku to oferta skierowana do osób po 50. roku życia, emerytów i rencistów, którzy po zakończeniu aktywności zawodowej, korzystając z wolnego czasu chcą nadal się uczyć i zdobywać nowe umiejętności. UTW służą aktywizacji seniorów i przeciwdziałaniu ich wykluczeniu ze społeczeństwa z powodu wieku. UTW oferują różnego rodzaju wykłady, szkolenia, kursy i warsztaty, a także imprezy kulturalne i różne formy aktywności fizycznej. w woj. łódzkim działa ponad 30 UTW.	Uniwersytety Trzeciego Wieku najczęściej działają w formie zrzeszeń, należą więc do sektora organizacji pozarządowych, przyczyniają się zatem do budowy kapitału społecznego. Należy to podkreślić, bo województwo łódzkie cechuje się wysokim odsetkiem ludności w wieku senioralnym i UTW mają tu szczególną rolę do odegrania.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione rozdziale III, w wyzwaniu dotyczącym kapitału społecznego.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
11.	Urząd Miasta Bełchatowa	24	Miasto Bełchatów powinno zostać jednoznacznie zakwalifikowane do grupy miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze, analogicznie jak np. Radomsko, Wieluń czy Konin.	Bełchatów znajduje się w zaawansowanym procesie degradacji społeczno-gospodarczej i demograficznej, co kwalifikuje go do grupy miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Prognoza demograficzna GUS wskazuje, że między 2022 a 2030 r. Bełchatów straci ponad 4,4 tys. mieszkańców – podobnie jak Piotrków Trybunalski – co stanowi jeden z najwyższych spadków wśród miast województwa łódzkiego. W tym samym czasie w Strategii uznano za miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze m.in. Radomsko i Wieluń – miasta subregionalne, których sytuacja demograficzna i gospodarcza jest porównywalna, a w niektórych aspektach nawet mniej dotkliwa niż w Bełchatowie. Bełchatów, silnie uzależniony od sektora górnictwa i energetyki konwencjonalnej, doświadcza skutków transformacji energetycznej. Ponadto istnieje duże prawdopodobieństwo, że wkrótce może przypominać – a nawet przewyższyć skalą przypadek Konina – miasta, które po zamykaniu odkrywek węgla brunatnego i elektrowni zaczęło tracić tysiące mieszkańców rocznie. Pominięcie Bełchatowa wśród miast objętych specjalnym wsparciem strategicznym prowadzi do ograniczenia możliwości interwencji publicznych i zmniejsza dostęp do dedykowanego finansowania. Tymczasem jego znaczenie dla stabilności społecznej i transformacji regionu południowego woj. łódzkiego jest kluczowe. Konieczne jest uznanie Bełchatowa za miasto wymagające wsparcia ze względu na utratę funkcji społeczno-gospodarczych, aby możliwe było prowadzenie działań łagodzących skutki transformacji, przeciwdziałających odpływowi ludności i wspierających lokalną gospodarkę.	Uwaga nieuwzględniona Delimitacja miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze została przeprowadzona na poziomie krajowym, według tych samych kryteriów. Dla woj. łódzkiego wskazano 9 takich miast. W obecnie aktualizowanych kluczowych dokumentach strategicznych szeregu krajowego, w tym ŚSRK, taka kategoria OSI krajowych nie została na chwilę obecną przewidziana. Ponadto w SRWŁ 2030 miasto Bełchatów zostało przyporządkowane do 2 typów OSI wyznaczonych z poziomu regionalnego: OSI Nowej Energii, dla którego są przeznaczone środki z FST oraz MOF Radomsko – Piotrków Trybunalski – Bełchatów z instrumentem finansowym w postaci ZIT.
12.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	24	„także w Bełchatowie (4,4 tys.)” – ostatnia linijka na dole strony	Prognoza GUS zawiera dane „ogólne”, na podstawie dotychczasowych wskaźników. Nie uwzględnia problemów demograficznych, które są następstwem transformacji. Dane takie powinny zostać ujęte, aby odwzorować realne prognozy demograficzne w następstwie transformacji.	Uwaga nieuwzględniona Prognoza GUS odnosi się do wszystkich gmin w województwie, jak też w kraju i dzięki temu pozwala ocenić skalę zmian w poszczególnych jst. Równocześnie brak jest innych, rzetelnych prognoz, które pozwalałyby ocenić realne zmiany demograficzne w następstwie transformacji. Problemy te zostały w większym stopniu podkreślone w Terytorialnym Planie Sprawiedliwej Transformacji WŁ i powinny być przedmiotem dalszych analiz w pracach nad nową edycją dokumentów przygotowywanych zarówno na poziomie regionalnym, jak i lokalnym.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
13.	Uniwersytet Trzeciego Wieku w Piotrkowie Tryb.	26	Proponujemy dodać zdanie: „Poważnym problemem zdrowotnym mieszkańców jednego z najstarszych demograficznie regionów (woj. łódzkiego) są choroby charakterystyczne dla wieku starczego, szczególnie choroby otępienne, w tym choroba Alzheimera”.	W „Mapie potrzeb zdrowotnych” wskazano, że choroba Alzheimera i inne choroby otępienne znalazły się wśród 5 najpoważniejszych problemów zdrowotnych woj. łódzkiego. W perspektywie do 2028 r. liczba zgonów z powodu choroby Alzheimera wzrośnie w regionie o 18,3%. Jednocześnie należy zauważyć, że chorobowość rejestrowana choroby Alzheimera jest w Polsce niedoszacowana. Na Alzheimera choruje w Polsce ok. 500 tys. osób.	Uwaga uwzględniona częściowo Z uwagi na fakt, że zgłoszony problem może w coraz większym stopniu dotyczyć mieszkańców woj. łódzkiego wobec postępujących zmian demograficznych problem zostanie zasygnalizowany. Jednak należy podkreślić, że obecnie, na tle innych chorób i zgonów choroby wieku starczego mają mniejsze znaczenie. W 2023 r. zgony z powodu chorób układu krążenia stanowiły 37% ogółu zgonów, natomiast z powodu chorób układu nerwowego 2%. Z powodu Alzheimera i innych otępień zmarło 630 osób, a na niewydolność serca 9 938 osób. Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale III, w wyzwanie dotyczącym zdrowia.
14.	Uniwersytet Trzeciego Wieku w Piotrkowie Tryb.	26	W akapicie dot. zgonów z powodu Covid-19, proponujemy zmienić frazę „...w szczególności osób starszych i mocno osłabionych” na „w szczególności osób starszych i przewlekle chorych”.	W okresie pandemii najbardziej narażone na zgony na Covid były osoby starsze oraz przewlekle chorzy i z wielochorobowością (m.in. z chorobami układu krążenia i oddechowego, nowotworami).	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną zmienione w rozdziale III, w wyzwanie dotyczącym zdrowia.
15.	Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi	31	jest: „Zakład Aktywizacji Zawodowej (ZAZ)”. Powinno być: Zakład Aktywności Zawodowej (ZAZ).	Nazwa wynika z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną zmienione w proponowanym brzmieniu w rozdziale III, w wyzwanie dotyczącym integracji społecznej.
16.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie	34	Analizując Projekt Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 stwierdzono, że w treści nie zamieszczono informacji dot. występowania obszarów szczególnego zagrożenia. Takie informacje zostały zawarte tylko w treści Prognozy oddziaływania na środowisko do aktualizacji strategii rozwoju województwa łódzkiego 2030.		Uwaga uwzględniona częściowo Obszary szczególnego zagrożenia powodzią zostały przedstawione w projekcie SRWŁ 2030 w wyzwanie dotyczącym zmian klimatu. Tym niemniej zostaną rozszerzone na poziomie odpowiadającym ogólności dokumentu.
17.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie	34	W projekcie strategii proponujemy wskazać, że Województwo Łódzkie znajduje się na obszarze Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) nr 215 Subniecka Warszawska, nr 226 Zbiornik Krośniewice-Kutno, nr 402 Zbiornik Stryków, nr 404 Zbiornik Koluszki-Tomaszów, nr 401 Niecka Łódzka, nr 410 Zbiornik Opoczno, nr 408 Niecka Miechowska (NW), nr 326 Zbiornik Częstochowa (E).		Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi w rozdziale III, w ramach wyzwań dotyczących wód powierzchniowych i zmian klimatu.
18.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	34	W opracowaniu pn. „Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030” zamieszczono tylko rysunek, który obrazuje występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Konieczne jest uzupełnienie treści o obszary zagrożenia powodzią.		Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale III, w wyzwanie dotyczącym zmian klimatu.
19.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	34	W ramach analizowanego obszaru (region wodny Warty) zidentyfikowano osiem jednolitych części wód podziemnych (...). Tylko jednolite wody podziemne GW600062, GW60083 znajdują się w słabym stanie ilościowym i słabym stanie chemicznym, zagrożone są ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych pod względem ilościowym (...).		Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi w rozdziale III, w ramach wyzwań dotyczących wód powierzchniowych i zmian klimatu oraz w Prognozie oddziaływania na środowisko w rozdziale IV.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
20.	Miasto Rawa Mazowiecka	35	Proszę o wyjaśnienie odnośnie do rys. 35: Wartości średnioroczne poziomu stężenia benzo(a)pirenu w pyłe PM10 w województwie łódzkim odnotowane w stacjach pomiarowych w latach 2014 i 2023 r. Czy wykres uwzględnia wszystkie ośrodki ze stacjami pomiarowymi? Czy są to wybrane ośrodki np. o najwyższym poziomie stężenia tego związku w województwie lub przekraczające dopuszczalną normę? Wówczas warto byłoby dostosować odpowiednio tytuł wykresu.	W obowiązującej strategii rozwoju województwa łódzkiego (rys. 39, str. 38), Rawa Mazowiecka została uwzględniona w wykazie miast, dla których przeprowadzono analizę wartości średniorocznych poziomu stężenia pyłu PM10 w latach 2010-2019. W aktualizacji strategii wzięto pod uwagę poziom benzo(a)pirenu. Niemniej, w obu przypadkach analizy dokonano w oparciu o dane ze stacji pomiarowych. Pomiar był więc prowadzony również w Rawie, przynajmniej w 2014 r. Podano wówczas także dopuszczalną normę roczną. Czy brak Rawy Mazowieckiej wśród miast umieszczonych na rys. 35 odnoszącym się do poziomu benzo(a)pirenu oznacza, że miasto nie dotyka problem wysokiego stężenia tego związku? Czy stacja pomiarowa w Rawie została zamknięta bądź miała awarię we wskazanych latach?	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale III, w wyzwanii dotyczącym powietrza oraz w Prognozie oddziaływania na środowisko w rozdziale IV.
21.	Urząd Miasta Bełchatowa	41	W kontekście opisu potrzeb w zakresie uzupełnienia regionalnego układu drogowego, warto rozważyć wskazanie nowego połączenia drogowego Pabianice (S14) – Bełchatów – Kamieńsk (A1), jako elementu wspierającego dostępność komunikacyjną południowej części województwa.	Połączenie to stanowiłoby istotne uzupełnienie układu drogowego województwa, sprzyjając mobilności mieszkańców oraz poprawiając dostępność transportową miasta Bełchatowa – jednego z większych ośrodków regionu, objętego procesem transformacji energetycznej. Ułatwienie dojazdu do Łodzi, jak i połączenie z trasami A1 i S14, mogłoby także przyczynić się do lepszego wykorzystania potencjału terenów inwestycyjnych w rejonie Bełchatowa, jak również wspierać współpracę międzygminną i rozwój nowych branż gospodarki.	Uwaga nieuwzględniona Postulowana budowa nowego ciągu drogowego łączącego Pabianice – Bełchatów – Kamieńsk nie ma obecnie odpowiedniego uzasadnienia. Wskazane powiązanie jest sprawnie obsługiwane przez drogi wojewódzkie Nr 484 i 485 charakteryzujące się średnim natężeniem ruchu drogowego mieszczącym się w przedziale ok. 6,5-7,8 tys. poj./dobę (w granicach miasta Bełchatów 8,1-15,7 tys. poj./dobę). Dodatkowo w trakcie realizacji znajduje się budowa wschodniej obwodnicy Bełchatowa w ciągu DW 484, która wpłynie na poprawę dostępności miasta i jego atrakcyjności inwestycyjnej oraz usprawni podróż w kierunku stolicy województwa, autostrady A1 i drogi ekspresowej S14.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
22.	Miasto Rawa Mazowiecka	44	W nawiązaniu do rys. 44 ze str. 43 „Układ Kolejowy w województwie łódzkim w 2024 r.” konsultowanej aktualizacji strategii rozwoju woj. łódzkiego oraz w odniesieniu do zapisów obowiązującej wersji strategii rozwoju woj. łódzkiego (str. 46), prosimy o uzupełnienie treści konsultowanego dokumentu odnoszącej się do rozwoju nowych linii kolejowych, o linię Skierniewice – Rawa Mazowiecka – Tomaszów Mazowiecki. Brzmienie proponowanego zapisu: „Szansą dla rozwoju kolejowych powiązań (...) jest realizacja nowych linii kolejowych, w tym linii (...) Piotrków Trybunalski – Tomaszów Mazowiecki – CMK oraz Tomaszów Mazowiecki – Rawa Mazowiecka – Skierniewice. Analogicznie prosimy o uwzględnienie tego zapisu w Celu operacyjnym 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej, 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych i zwiększenie dostępności kolejowej województwa.	Od dekad władze miasta Rawa Mazowiecka zabiegają o pełne włączenie Rawy Mazowieckiej w system kolejowy województwa. Postulaty te znalazły odzwierciedlenie w obowiązującej strategii rozwoju regionu (s. 46) w formie zapisu: „Szansą dla rozwoju kolejowych powiązań (...) jest rozwój nowych elementów układu kolejowego wpływających na zmniejszenie wykluczenia komunikacyjnego w województwie, w tym m.in. budowa nowych linii: (...) Skierniewice – Rawa Mazowiecka.” W konsultowanym dokumencie (rys. 44 ze str. 43), przewidziane zostało również dodatkowe połączenie Rawa Mazowiecka – Tomaszów Mazowiecki. Taki układ linii kolejowej uznajemy za optymalny ze względu na potrzeby rozwojowe przedsiębiorstw z naszego terenu (firmy produkcyjne, logistyczne, nowych technologii), podejmowane i planowane przez Miasto działania zmierzające do wzmocnienia sektora turystycznego, podniesienia konkurencyjności placówek oświatowych z terenu miasta oraz skuteczne wykorzystanie potencjału miasta jako ośrodka ponadlokalnego. Finalnie, budowa linii kolejowej Skierniewice – Rawa Mazowiecka – Tomaszów Mazowiecki – Piotrków Trybunalski wzmocni system policentryczny regionu i w sposób racjonalny skomunikuje kolejowo miasta w części wschodniej i południowej województwa. Taki układ linii kolejowej zapewni m.in. zwiększenie mobilności pracowników (rys. 63 str. 57 Liczba osób dojeżdżających do pracy w 2021 r.), a Rawa wyróżnia się na tle regionu wysokim wskaźnikiem przedsiębiorczości mierzonym m.in. liczbą osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców i liczbą podmiotów MŚP na 10 tys. mieszkańców. Ponadto, w tym roku, w rawskiej fabryce światłowodów swoje Biuro Gospodarki i Handlu otworzyło miasto Wuhan – silny ośrodek gospodarczy i nowych technologii. Szybsze i efektywne włączenie miasta Rawa Mazowiecka w system kolejowy województwa, podniesie potencjał i konkurencyjność subregionu, co ma też znacznie dla pozycji województwa w kraju.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale III, w wyzwanie dotyczącym transportu kolejowego oraz w ramach celu operacyjnego 3.3.
23.	Urząd Miasta Łodzi	44	Zapis „Szansą na integrację ŁWK i pełniejsze wykorzystanie stacji Łódź Fabryczna jest trwająca realizacja tunelu średnicowego pod centrum Łodzi wraz z przystankami pośrednimi” proponujemy zastąpić zapisem uwzględniającym poziom zaawansowania inwestycji: „Po zakończeniu budowy tunelu średnicowego pod centrum Łodzi wraz z przystankami pośrednimi nastąpi konsolidacja ŁWK i pełniejsze wykorzystanie stacji Łódź Fabryczna, przy czym konieczne będą dalsze prace infrastrukturalne prowadzące do uporządkowania i częściowej segregacji ruchu aglomeracyjnego, dalekobieżnego i towarowego.”	Budowa tunelu jest procesem, który jest w trakcie, jego dokończenie zmieni sposób funkcjonowania węzła, ale jednocześnie nie rozwiąże wszystkich jego problemów, które pojawiają się wraz ze wzrostem ruchu kolejowego.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi w rozdziale III, w wyzwanie dotyczącym transportu kolejowego.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
24.	Urząd Miasta Łodzi	44	Po zdaniu „Peryferyjny względem Łodzi i części województwa przebieg magistralnych linii kolejowych o znaczeniu międzynarodowym (Nr 1, 3, 4, 131) oraz niezrealizowana linia kolei dużych prędkości, będąca w sieci TEN-T, skutkują ograniczonymi powiązaniami z wieloma ośrodkami miejskimi w kraju oraz w ramach połączeń międzynarodowych (Praga, Berlin).” proponujemy dopisać zdanie „Szczególnym problemem jest brak linii kolejowej z Łodzi w kierunku północnym o odpowiedniej przepustowości i prędkości eksploatacyjnej, która pozwoliłaby nawiązać konkurencję z transportem drogowym, w tym w kontekście obsługi terminala kontenerowego Olechów”.	Palącym problemem jest niewystarczająca przepustowość i jakość infrastruktury wyjazdowej z Łodzi na północ do magistralnych linii towarowych i pasażerskich (sieć TEN-T). Braki te zmniejszają konkurencyjność terminala przeładunkowego Olechów, ograniczają możliwości rozwoju połączeń ŁKA, ograniczają konkurencyjność transportu kolejowego w kierunku Gdańska (konkurencja autostrady A1), a w przyszłości nie pozwolą na włączenie obsługi Łodzi i regionu w tzw. trasę CMK Północ czyli linię dużych prędkości CPK – Płock – Gdańsk.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi w rozdziale III, w wyzwanii dotyczącym transportu kolejowego.
25.	Miasto Rawa Mazowiecka	46	W związku z planowaną budową linii kolejowej na odcinku Skierniewice – Rawa Mazowiecka – Tomaszów Mazowiecki, wnioskujemy o rozwój regionalnych linii autobusowych i organizację Kolejowej Komunikacji Autobusowej na wspomnianej trasie.	Uruchomienie KKA na trasie planowanych nowych linii kolejowych, tj. Skierniewice – Rawa Mazowiecka – Tomaszów Mazowiecki stworzyłoby nowe możliwości włączenia Rawy Mazowieckiej w system ŁKA i usprawniłoby komunikację z Łodzią. Wzmocniłoby też spójność i powiązania funkcjonalne w ramach subregionu skierniewickiego oraz z ośrodkami sąsiedniego subregionu tomaszowskiego. Taki przebieg trasy autobusowej, a docelowo kolejowej byłby też korzystny ze względu na zakładany schemat Kolei Dużych Prędkości. Rawa Mazowiecka charakteryzuje się ponadprzeciętnym poziomem przedsiębiorczości, a niewystarczająco rozbudowany transport publiczny pogłębia problemy na rynku pracy. Ponadto, ogranicza rozwój miasta w innych branżach, m.in. turystycznej. Silniejsza komunikacja publiczna pomiędzy miastami subregionu to także impuls do zrównoważonego rozwoju tej części województwa i zacieśnienia współpracy między jego kluczowymi ośrodkami.	Uwaga nieuwzględniona Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe w stosunku do charakteru dokumentu. Uwaga w sposób ogólny znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach kierunku działań 3.3.4 Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym.
26.	Urząd Miasta Bełchatowa	51	Sieć gazowa i ciepłownictwo: Miasto Bełchatów zwraca uwagę, że choć inwestycja budowy gazociągu wysokiego ciśnienia Piotrków Trybunalski – Bełchatów została oznaczona na mapie jako planowana docelowo, to ze względu na sytuację społeczno-gospodarczą miasta i jego przyszłe potrzeby energetyczne, powinna być traktowana jako priorytetowa i realizowana w możliwie najbliższej perspektywie.	Po wygaszeniu Elektrowni Bełchatów miasto pozostanie bez źródła ciepła systemowego, co rodzi poważne wyzwania związane z zabezpieczeniem potrzeb mieszkańców, instytucji publicznych oraz lokalnych przedsiębiorstw. Szczególne znaczenie ma tu m.in. Szpital Wojewódzki im. Jana Pawła II w Bełchatowie, który obecnie korzysta z miejskiej sieci ciepłowniczej. Pomimo dotychczasowych zabiegów i zaangażowania samorządu, inwestycja ta nie jest realizowana, a dotychczas nie padły deklaracje co do jej uruchomienia. Z perspektywy interesu społecznego oraz transformacji energetycznej regionu zasadne jest, aby inwestycja ta została uwzględniona do realizacji, jako element zapewniający bezpieczeństwo ciepłe miasta. Budowa gazociągu umożliwiłaby przygotowanie alternatywnego, niskoemisyjnego źródła ciepła i zapewnienie ciągłości dostaw. Bełchatów apeluje o objęcie tej inwestycji wyższym priorytetem w planowaniu regionalnym, z uwzględnieniem jej kluczowego znaczenia dla bezpieczeństwa energetycznego i społecznego miasta pogórniczego, które stoi w centrum procesu sprawiedliwej transformacji.	Uwaga nieuwzględniona Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe w stosunku do charakteru dokumentu.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
27.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	51	„Problem ten dotyczy również dystrybucyjnej sieci gazowej i wynika z niskiej opłacalności ekonomicznej włączania nowych odbiorców na terenach o rozproszonej zabudowie, w tym wiejskich.” – zapis powinien być uzupełniony o kwestie gospodarcze, pozyskiwanie inwestorów, w tym na Obszarze Transformacji.	W przypadku Obszaru Transformacji, jednym z elementów istotnych dla potencjalnych inwestorów są m.in. stabilne koszty ogrzewania. Dlatego też sugeruje się uzupełnienie zapisu o kwestie stabilizacji rachunków przedsiębiorców, co wpływa na ich rozwój i nowe miejsca pracy.	Uwaga nieuwzględniona Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe w stosunku do charakteru dokumentu.
28.	Urząd Miasta Łodzi	56	Akapit o treści „Transformacja struktury gospodarczej Łodzi – od tradycyjnych przemysłu i usług w kierunku działań kreatywnych i opartych na wiedzy jest jednak zbyt powolna, (...) do 2040 roku skurczy się o dalsze - 12,6%, do 562 932 mieszkańców.” proponujemy zamienić na pochodzący z raportu diagnostycznego „Technical Assistance Helping regions facing a ‘talent development trap’ to harness talent” zapis: „Region łódzki doświadczał znaczącego spadku liczby ludności od późnych lat 1980. W latach 2000-2021 liczba ludności zmalała o 250 tys. osób (9,4%). Prognoza GUS wskazuje, że do roku 2024 może nastąpić spadek o kolejne 250 tys. mieszkańców. Populacja regionu nie tylko kurczy się, ale też podlega procesowi starzenia. Udział ludności w wieku produkcyjnym systematycznie spada. Pomiędzy rokiem 2015 i 2020 spadek ten utrzymywał się na poziomie -9,8 os. na 1000 mieszkańców. Region posiada jeden z najniższych w kraju odsetków ludności w wieku przedprodukcyjnym (17% w roku 2019). Za spadek ludności w 15% odpowiada migracja, zaś pozostała część stanowi ubytek naturalny. Jednocześnie województwo łódzkie, a w szczególności Łódź posiada znaczący potencjał do kreowania talentów. W regionie znajdują się 23 uczelnie wyższe, w tym oferująca unikalne specjalizacje Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna w Łodzi. Łódź ma do zaproponowania przewagę, które czynią je potencjalnie atrakcyjnym wyborem dla instytucji akademickich, jak relatywnie niski koszt życia i centralne położenie dające łatwy dostęp do różnych części kraju.”	Wskazany akapit buduje wrażenie, zgodnie z którym problemy demograficzne są wyłączną domeną miasta Łódź. Tymczasem sytuacja demograficzna aglomeracji miejskiej Łodzi pozostaje relatywnie stabilna, depopulują się natomiast zwłaszcza powiaty peryferyjne, które, w przeciwieństwie do Łodzi, nie kompensują ubytku naturalnego migracją, a w dalszej perspektywie subregionem szczególnie zagrożonym depopulacją jest subregion bełchatowski.	Wyjaśnienie Sugerowane dane do uzupełnienia zostały opisane w rozdziale III, w wyzwanii dotyczącym demografii. Cytowany akapit odnosi się do sieci osadniczej województwa i charakterystyki miast, a nie do całego regionu. Problemy demograficzne regionu zostały opisane na str. 24. Charakterystyka miast w tym miejscu dokumentu analizuje potencjały i bariery tych miast w kontekście ich potencjalnego szczebla w hierarchii funkcjonalnej ośrodków miejskich województwa łódzkiego.
29.	Uniwersytet Trzeciego Wieku w Piotrkowie Tryb.	57	Proponujemy dodać zdanie: „W 2020 r. Łódź pod względem liczby ludności spadła na 3. miejsce w kraju po: Warszawie, Krakowie i Wrocławiu.”	Według danych GUS na koniec 2020 r. liczba ludności Łodzi wyniosła 673 003 osób, a Wrocławia 673 592 osoby. W 2023 r. ta różnica między miastami wyniosła już 21 728 osób.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale III, w wyzwanii dotyczącym spójności terytorialnej, z korektą w stosunku do zgłoszonej uwagi, iż Łódź znajduje się na 4. miejscu w kraju pod względem liczby ludności.
30.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	58	„Zgodnie z zapisami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030) 9 miast średnich zostało uznanych za tracące funkcje społeczno-gospodarcze (Kutno, Łask, Opoczno, Ozorków, Radomsko, Sieradz, Tomaszów Mazowiecki, Wieluń, Zduńska Wola).” Dopisek: Ponadto, Bełchatów to miasto stojące w obliczu gwałtownej utraty funkcji społecznych i gospodarczych.	Opracowanie, na które powołuje się autor jest z 2019 roku i nie zawiera danych, które będą efektem transformacji przemysłowej. Dlatego też w tym miejscu jako potencjalne miasto tracące funkcje społeczno-gospodarcze powinien być Bełchatów. Fakt ten potwierdzony jest na stronie 60. Ponadto wynika to z doświadczeń Konina, kiedy to na przełomie 2 lat doszło do zapaści gospodarczej.	Uwaga nieuwzględniona W SRWŁ 2030 zgodnie z wymogami ustawowymi uwzględniono OSI krajowe tj. 9 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Problemy Bełchatowa zostały dostrzeżone w Strategii w ramach opisu obszaru Zagłębia Bełchatowskiego, uznanego za obszar problemowy i wskazanego jako Obszar Strategicznej Interwencji.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
31.	Wójt Gminy Zgierz	58	Na obszarze gminy Zgierz wyszczególniono złoża o znaczeniu ogólnokrajowym – węgiel brunatny złoża Rogóžno. Natomiast na stronie 61 wskazano, że dąży się do osiągnięcia neutralności klimatycznej w perspektywie roku 2050. Będzie to wymagało stopniowego ograniczania wydobycia węgla brunatnego i produkcji energii elektrycznej z tego surowca. Powyższe zapisy wykluczają się, co przełoży się na zmniejszanie zatrudnienia zarówno w kopalni, jak i elektrowni oraz w sektorze okołogórnictw.	W północnej części gminy Zgierz (na terenie 12 obrębów wiejskich) na powierzchni około 2300 ha występują udokumentowane złoża węgla brunatnego i soli kamiennej. Złoże węgla brunatnego zostało rozpoznane w 1960 r. natomiast złoża soli kamiennej w 1980 r. Mieszkańcy gminy Zgierz od dłuższego czasu borykają się z problemem braku możliwości budowy budynków mieszkalnych na terenie występowania złoża węgla brunatnego i soli kamiennej. Większość mieszkańców nie wie, że ich działki znajdują się na złożach węgla brunatnego i soli kamiennej. Dowiadują się o tym w momencie, kiedy planują budowę domu i otrzymują od Ministra Środowiska i Klimatu odmowę uzgodnienia decyzji o warunkach zabudowy. Złoża węgla brunatnego i soli kamiennej stanowią własność skarbu państwa i podlegają prawnej ochronie. Jednocześnie nad złożem znajdują się nieruchomości stanowiące prywatną własność osób fizycznych i prawnych. Natomiast za właściciwy rozwój danego obszaru, na którym znajdują się złoża ponosi odpowiedzialność gmina Zgierz. Społeczność gminy Zgierz, która przez całe lata borykała się z zagrożeniem budową kopalni odkrywkowej, mierzy się z kolejnym problemem. Hamulcem do swobodnego rozwoju gminy stanie się ochrona złoża węgla brunatnego i soli kamiennej przed zabudową.	Uwaga nieuwzględniona. Projekt Strategii nie jest dokumentem rozstrzygającym o statusie udokumentowanych złóż kopalin. Organem właściwym w zakresie uznania złoża kopaliny za złożo strategiczne jest Minister właściwy do spraw środowiska (art. 94a. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, t.j. Dz.U. 2024, poz. 1290). Po zatwierdzeniu dokumentacji geologicznej albo dodatku do dokumentacji geologicznej, obejmujących złożo kopaliny, Minister właściwy do spraw środowiska wszczyna z urzędu postępowanie, jeżeli udokumentowane złożo kopaliny może spełniać kryteria uznania go za złożo strategiczne. Uznanie złoża kopaliny za złożo strategiczne następuje w drodze decyzji. O wszczęciu postępowania, minister właściwy do spraw środowiska zawiadamia gminy, na terenie których jest położone złożo kopaliny. Uznanie złoża kopaliny albo jego części za złożo strategiczne następuje po zasięgnięciu opinii wójta (burmistrza, prezydenta miasta) gmin, na terenie których jest położone złożo kopaliny, którego dotyczy dokumentacja geologiczna albo dodatek do dokumentacji geologicznej. Udokumentowane złożo węgla brunatnego Rogóžno, zgodnie z zapisami: - Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego 2030+ Cel szczegółowy IV Region o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego (Uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 roku w sprawie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz Planu zagospodarowania przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi) – występuje jako złożo o szczególnych walorach surowcowych, mających znaczenie ogólnokrajowe (Wniosek Głównego Geologa Kraju do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego – pismo z dnia 22 grudnia 2016 roku, znak: DSA-LO.075.20.2016.KD); - Polityki Surowcowej Państwa 2050 – zaliczono do grupy surowców strategicznych dla krajowej gospodarki; - Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce według stanu na 31 grudnia 2023 r. (PIG PIB, Warszawa 2024) – jest zakwalifikowane jako złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
IV. WIZJA ROZWOJU					
V. STRUKTURA CELÓW STRATEGII					
32.	Gmina Rzgów	70	W celu zwiększenia potencjału badawczego i innowacyjnego handlu strategia powinna uwzględniać dedykowane programy wsparcia dla cyfryzacji centrów handlowych, w tym rozwój platform e-commerce, systemów zarządzania logistyką i technologii sprzedaży online. W ramach wsparcia rozwoju MŚP w sektorze mody strategia powinna przewidywać wprowadzenie regionalnych programów szkoleniowych i dotacji dla małych przedsiębiorstw z branży mody, w zakresie wdrażania innowacji (np. zrównoważona produkcja tekstyliów, technologie 3D w projektowaniu odzieży). W celu zwiększenia poziomu innowacyjności w turystyce i rozrywce strategia powinna zawierać działania polegające na wsparciu podmiotów, zarówno prywatnych jak i publicznych (np. parków rozrywki, ogrodów zoologicznych, muzeów, ośrodków sportu, ośrodków kultury), w zakresie wprowadzania nowych technologii, takich jak rzeczywistość wirtualna (VR), rzeczywistość rozszerzona (AR) czy interaktywne aplikacje mobilne dla zwiedzających/użytkowników.	Wzmocnienie cyfryzacji i innowacyjności w sektorach handlu i turystyki, istotnych dla gminy Rzgów, wpisuje się w cele SRWŁ 2030 dotyczące transformacji w kierunku przemysłu 4.0 i zwiększenia konkurencyjności gospodarki. Wsparcie marketingu cyfrowego zwiększyłoby widoczność i rozpoznawalność lokalnych przedsiębiorstw na rynkach krajowych i międzynarodowych.	Uwaga nieuwzględniona Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe w stosunku do charakteru dokumentu jakim jest Strategia. Ogólne kierunki działań zawarte w Strategii pozwalają na realizację proponowanych działań. Strategia w rozdziale System realizacji Strategii opisuje ogólne źródła finansowania działań bez wskazywania konkretnych instrumentów. Mnogość i zmienność instrumentów finansowych nie pozwala na wprowadzenie szczegółowych zapisów.
33.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	71	1.1.4. Wykorzystanie istniejących i kształtujących się potencjałów stymulujących rozwój gospodarczy, m.in. poprzez: Brakuje innych elementów stymulujących rozwój gospodarczy tj.: utworzenie „funduszu innowacji dla obszaru transformacji”.	Potencjałem stymulującym rozwój gospodarczy jest również utworzenie „funduszu innowacji dla obszaru transformacji”, wspierający startupy w energetyce odnawialnej, IT, recyklingu, rolnictwie.	Wyjaśnienie Strategia w rozdziale System realizacji Strategii opisuje ogólne źródła finansowania działań bez wskazywania konkretnych instrumentów. Mnogość i zmienność instrumentów finansowych nie pozwala na wprowadzenie szczegółowych zapisów. Ponadto, dla obszaru transformacji dedykowany jest FST, którego środki mogą być przeznaczone również na innowacje.
34.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	74	1.3.1. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw, m.in. poprzez: - wsparcie tworzenia nowych obszarów rozwojowych (...) zapis ogranicza się tylko do terenów inwestycyjnych. Powinien zostać uzupełniony o inne tereny, tj. np. tereny pogórnice, poprzemysłowe.	Zapis ogranicza się tylko do terenów inwestycyjnych. Powinien zostać uzupełniony o inne tereny, tj. np. tereny pogórnice, poprzemysłowe.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi w rozdziale V, w celu operacyjnym 1.3.
35.	Gmina Rzgów	75	W celu utrzymania wysokiego poziomu jakości produktów oraz zwiększenia konkurencyjności gospodarstw rolnych oraz przedsiębiorstw z branży rolno-spożywczej strategia powinna przewidywać: modernizację rodzinnych gospodarstw rolnych, pomoc w zakresie automatyzacji i robotyzacji produkcji, szkolenia i doradztwo dla rolników, wsparcie w przekształcaniu gospodarstw rolnych w kierunku rolnictwa wysokiej jakości (ekologicznego), rozwój kanałów dystrybucji oraz lokalnych rynków zbytu (np. sprzedaż bezpośrednio z gospodarstwa, jarmarki, e-handel).	Wsparcie sektora rolno-spożywczego przyczyni się do jego rozwoju i zwiększenia jego konkurencyjności. Na terenie gminy Rzgów funkcjonują przedsiębiorstwa/gospodarstwa wytwarzające produkty rolne i żywność rozpoznawalne w skali kraju/województwa.	Wyjaśnienie Uznając rozwój sektora rolnego i zwiększanie jego konkurencyjności za jeden z priorytetów rozwoju województwa łódzkiego w SRWŁ 2030 wyróżniono cel operacyjny 1.4. Rozwój sektora rolnego i zwiększenie jego konkurencyjności. W ramach tego celu przewidziano działania postulowane w uwadze.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
36.	Gmina Rzgów	77	Strategia powinna uwzględniać uzupełnienie brakujących odcinków, modernizację istniejących ścieżek rowerowych, a także budowę infrastruktury towarzyszącej. Trasy rowerowe powinny prowadzić do atrakcji turystycznych, terenów leśnych, szkół, zakładów pracy, stref przemysłowych i być zintegrowane z transportem publicznym. W celu rozwoju turystyki i rekreacji strategia powinna przewidywać zagospodarowanie przestrzeni publicznych wzdłuż cieków wodnych.	Budowa ścieżek rowerowych oraz rozwój infrastruktury sportowej i turystycznej wpisują się w wizję wykreowania turystycznej marki województwa łódzkiego. Uzupełnienie tras rowerowych (istniejące w gminie Rzgów odcinki przy drogach powiatowych nr 1195E, 2909E, 2916E, 2942E) oraz stworzenie spójnej, wspólnej sieci umożliwi mieszkańcom Łodzi dostęp do atrakcji turystycznych oraz terenów zielonych położonych w miejscowościach sąsiednich, a mieszkańcom gminy Rzgów dostęp do infrastruktury społecznej miasta Łodzi. Koordynacja inwestycji rowerowych między gminami i powiatami przyczyni się do zachowania ciągłości tras. W gminie Rzgów trasy rowerowe mogłyby powstać m.in. wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 488 (dawna DK91), wzdłuż drogi powiatowej nr 2906E (dawna DW714), wzdłuż rzeki Ner. Funkcję ścieżek rowerowych mogą pełnić również odpowiednio urządzone drogi dojazdowe oraz drogi polne np. tzw. Trakt Napoleoński. Zielone szlaki wzdłuż cieków wodnych, w postaci ścieżek pieszych i ścieżek rowerowych, zapewniają bezpieczne i atrakcyjne przemieszczanie, przy jednoczesnym dbaniu o środowisko naturalne. W gminie Rzgów przy ciekach wodnych (ciek Struga, rzeka Ner) znajduje się wiele obiektów użyteczności publicznej (m.in. szkoły, ośrodek kultury, ośrodek sportu i rekreacji, kościół, cmentarz). Obiekty te mogłyby być ze sobą połączone siecią ścieżek pieszo-rowerowych.	Wyjaśnienie Strategia określa kierunki rozwoju w zakresie transportu rowerowego przy uwzględnieniu funkcji turystycznej i komunikacyjnej bez określania szczegółowych i konkretnych działań na obszarach poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego.
37.	Gmina Rzgów	78	Strategia powinna uwzględniać kampanię promocyjną województwa łódzkiego jako centrum mody i turystyki, a także wspierać partnerstwo międzysektorowe w realizacji wspólnych projektów pomiędzy podmiotami prywatnymi, samorządem lokalnym, uczelniami i organizacjami pozarządowymi.	Promocja regionu i współpraca międzysektorowa zwiększą rozpoznawalność województwa, przyciągną nowych klientów i turystów oraz wzmocnią kapitał społeczny.	Wyjaśnienie Strategia określa ogólne kierunki działań związane z promocją i zawiązywaniem partnerstw bez wskazywania konkretnych obszarów (m.in. kierunek 1.3.1. oraz pkt. B w celu horyzontalnym). Zakłada również wzmacnianie współpracy i partnerstwa samorządów (pkt. C. w celu horyzontalnym).
38.	Uniwersytet Trzeciego Wieku w Piotrkowie Tryb.	78	Należy usunąć frazę „bezpłatne szczepienia przeciw wirusowi HPV”.	Od 1 września 2024 r. bezpłatne szczepienia w ramach powszechnego programu szczepień przeciw HPV dostępne są w Polsce dla dzieci po ukończeniu 9. roku życia do ukończenia 14. roku życia.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną zmienione w rozdziale V, w celu operacyjnym 2.2.
39.	Gmina Ujazd	79	Zastąpienie wyrażenia: „Poprawa dostępności i jakości usług ochrony zdrowia, m.in. poprzez: poprawę dostępu do usług ochrony zdrowia adekwatnie do sytuacji demograficzno-epidemiologicznej, w tym rozwój ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS), koordynowanej opieki zdrowotnej oraz upowszechnienie wykorzystania nowoczesnych technologii i rozwiązań cyfrowych, np. teleopieki i telemedycyny, szczególnie dla osób starszych z trudno dostępnymi obszarów wiejskich”, wyrażeniem: „poprawę istniejącej infrastruktury podstawowej opieki medycznej wraz z wyposażeniem placówek POZ w sprzęt spełniający aktualne wymagania”.	Podstawowa opieka zdrowotna jest częścią systemu opieki zdrowotnej, której celem jest zapewnienie kompleksowej opieki zdrowotnej w miejscu zamieszkania. Świadczenia udzielane są w warunkach ambulatoryjnych (w gabinetach i poradniach), a w przypadkach uzasadnionych medycznie, także w domu pacjenta. Podsumowując, dostępność placówek medycznych, posiadających nowoczesny sprzęt medyczny, pozwala placówkom zdrowotnym wyróżniać się na tle innych jednostek, przyciągając tym samym większą liczbę pacjentów, którzy oczekują dostępu do najnowszych technologii i standardów leczenia. Konkurencyjność świadczonych usług medycznych na rynku usług medycznych, zwiększa efektywność pracy personelu medycznego, poprawiając jakość świadczonych usług medycznych.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale V, w celu operacyjnym 2.2.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
40.	Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi	79	Uwaga dotyczy też stron: 69, 80 i 97 Zmiana sformułowania (zastosowanego na stronach 69, 79, 80 i 97) usługi społeczne świadczone „przez” środowisko lokalne na usługi społeczne świadczone „w” środowisku lokalnym.	Usługi społeczne (zgodnie z ideą deinstytucjonalizacji) mają być świadczone w środowisku lokalnym, ale nie koniecznie przez środowisko lokalne. Świadczyć tego rodzaju usługi mogą osoby lub organizacje spoza środowiska lokalnego, kluczowa jest w tym przypadku forma (tj. forma środowiskowa), a nie podmiot (jego przestrzenna lokalizacja) je świadczący.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane w rozdziale V, w celu operacyjnym 2.3.
41.	Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi	80	Jest „mieszkań chronionych i wspomaganych”; powinno być: „mieszkań treningowych i wspomaganych”.	Zgodnie ze zmienionymi zapisami art. 53 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nie funkcjonują już mieszkania chronione. Zapis o mieszkaniach chronionych lub wspomaganych zamieniono na „mieszkania treningowe lub wspomagane”.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane w rozdziale V, w celu operacyjnym 2.3.
42.	Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi	80	Brak wymienionych osób z niepełnosprawnościami. „rozwój i upowszechnienie środowiskowych form usług opiekuńczych, w tym również wsparcie opiekunów osób o ograniczonej samodzielności, takich jak: osoby starsze, osoby z chorobami przewlekłymi, z chorobami ośpiennymi oraz psychicznymi (m.in. opieka dzienna, domowa, wytchnieniowa, szkolenia, wypożyczalnie sprzętu medycznego),”	Usługi opiekuńcze powinny być również dostępne dla osób z niepełnosprawnościami.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale V, w celu operacyjnym 2.3.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
43.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	82	W opiniowanym dokumencie „Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030” częściowo brakuje informacji, które zawierałyby dane z II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy zgodnie z art. 326 ust. 1 Prawa wodnego. Zgodnie z art. 326 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne ustalenia dokumentów planistycznych, o których mowa w art. 315 pkt 1-3, uwzględnia się w strategii rozwoju województwa. Proponuje się uzupełnienie zapisów Strategii w zakresie działań odnoszących się do kształtowania stanu zasobów wodnych, adaptacji do zmian klimatu i przeciwdziałania występowaniu zjawisk ekstremalnych oraz zwiększenia nacisku na konieczność zachowania naturalnej zdolności retencyjnej gruntów. Obok wymienionych w projekcie Strategii działań w ramach Celu 3.1. „Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska”, Strategia powinna również uwzględniać następujące rodzaje działań dotyczących nowych inwestycji: • wprowadzenie i egzekwowanie standardów ochrony zieleni w procesie inwestycyjnym, obejmujących m.in. ograniczenie likwidacji terenów zieleni i wycinki drzew przy realizacji nowych inwestycji, • unikanie „betonowania” przestrzeni - stosowanie powierzchni przepuszczalnych, powierzchni ażurowych zamiast szczelnych powierzchni betonowych (place manewrowe, parkingi), • uwzględnienie ww. aspektów w planowaniu przestrzennym oraz przy wydawaniu decyzji administracyjnych, w celu ochrony terenów zieleni przed presją zabudowy i „betonowaniem” nieruchomości.	Uwzględnienie rozwiązań minimalizujących utratę naturalnej retencji lub spowalniających odpływ odprowadzanych wód i przywracające w możliwym zakresie naturalny, gruntowy charakter ich odpływu oraz nacisk na rozwój niebieskiej i zielonej infrastruktury, przyczyni się do zwiększenia odporności na zagrożenia związane ze zmianami klimatu (susza, podtopienia, powódzie „błyskawiczne”).	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu odpowiadającym poziomowi ogólności dokumentu w rozdziale V, w celu operacyjnym 3.1. i w celu horyzontalnym oraz w rozdziale VII, we fragmencie dotyczącym ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie.
44.	Gmina Rzgów	82	Strategia powinna uwzględniać programy wsparcia dla sektora mody w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ), takie jak recykling tekstyliów, produkcja odzieży z materiałów ekologicznych czy modernizacja procesów produkcyjnych. Powinno się przewidzieć wprowadzenie dotacji na budowę nowych oraz na modernizację energetyczną dużych kompleksów handlowych, w tym instalację OZE, systemów zarządzania energią i technologii oszczędzających wodę. Strategia powinna promować rozwój ekoturystyki, w tym wsparcie dla podmiotów wprowadzających zielone technologie (np. energooszczędne oświetlenie, systemy recyklingu odpadów) oraz organizujących wydarzenia edukacyjne na temat zmian klimatu i zrównoważonego rozwoju.	Promocja zielonej gospodarki i zrównoważonego rozwoju wpłyną pozytywnie na jakość zasobów środowiska.	Uwaga uwzględniona częściowo Strategia w rozdziale System realizacji Strategii opisuje ogólne źródła finansowania działań bez wskazywania konkretnych instrumentów. Mnogość i zmienność instrumentów finansowych nie pozwala na wprowadzenie szczegółowych zapisów. W zakresie wsparcia rozwoju ekoturystyki i edukacji zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale V, w celach operacyjnych 2.1. oraz 3.1.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
45.	Gmina Rzgów	83	Strategia powinna obejmować rozwój systemów wodociągowych i kanalizacyjnych obejmujący sieci, ujęcia wody, stacje uzdatniania wody, oczyszczalnie ścieków, zarówno na terenach zainwestowanych jak i przeznaczonych do zainwestowania, w celu poprawy ich atrakcyjności i pozyskania nowych inwestorów.	Rozbudowa systemów wod-kan przyczyni się do poprawy jakości zasobów wód oraz poprawy jakości życia mieszkańców. Najistotniejszymi inwestycjami w tym zakresie na terenie gminy Rzgów są: budowa ujęć wody w Gospodarzu i Romanowie, budowa SUW w Kalinie, przebudowa i budowa wodociągów w Gospodarzu, Starej Gadce, Babichach, Rzgowie, budowa kanalizacji w Rzgowie, Babichach, Czyżeminku, Gospodarzu, Guzowie i Starowej Górze.	Wyjaśnienie Uwaga znajduje swoje odzwierciedlenie w rozdziale V, w zapisach kierunku działań 3.1.2 Ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości, gdzie dla wskazanych rozwiązań systemowych nie ograniczono zasięgu terytorialnego.
46.	Urząd Miasta Łodzi	86	Po zdaniu: „Ponadto w kontekście wzmacniania systemu obronności kraju, wzrastać będzie strategiczne znaczenie lotnisk wojskowych zlokalizowanych w regionie.” proponujemy dopisanie zdania „Istotnym zadaniem w tym kontekście pozostaje także rozwój Centrum Kliniczno-Dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wraz z otaczającą je infrastrukturą dostępową.”	Rozbudowywany szpital CKD UMed stanowi jeden z elementów krytycznej infrastruktury podwójnego zastosowania. Jego funkcjonowanie wymaga dokończenia procesu inwestycyjnego w obrębie obiektu a także w jego otoczeniu – z zapewnieniem obsługi komunikacyjnej.	Uwaga uwzględniona częściowo Opis celu operacyjnego 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej odnosi się jedynie do infrastruktury transportowej. Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia został uwzględniony rozdziale V, w celu operacyjnym 2.2. Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi w zakresie infrastruktury dostępowej w rozdziale VII.
47.	Urząd Miasta Łodzi	86	Postulujemy zmianę zapisu z: „Zostanie to (...) zarówno w podróżach krajowych, jak i regionalnych.” na „Zostanie to osiągnięte dzięki inwestycjom w rozbudowę układu kolejowego i infrastruktury punktowej, w tym realizację systemu linii Kolei Dużych Prędkości (KDP), które zapewnią szybki, konkurencyjny wobec samochodu dojazd m. in. do Centralnego Portu Komunikacyjnego, Warszawy, Poznania, Wrocławia, Krakowa, a w przyszłości także Gdańska, Berlina i Pragi oraz zapewnią możliwość prowadzenia szybkich przewozów o charakterze regionalnym. Rozwój i poprawa jakości infrastruktury oraz eliminacja „wąskich gardeł” oraz budowa „brakujących połączeń”, w tym udrożnienie węzłów kolejowych (w szczególności Łódzkiego Węzła Kolejowego), włączenie innych form transportu w obsługę obszarów wykluczonych komunikacyjnie oraz zwiększanie oferty pasażerskiej na liniach z dominującym ruchem towarowym, stworzy realną konkurencję dla indywidualnego transportu samochodowego, przyczyni się do zwiększenia udziału kolei w przewozach pasażerskich, zarówno w podróżach międzynarodowych, krajowych i regionalnych, jak i prowadzić będzie do eliminowania ubóstwa transportowego i wykluczenia komunikacyjnego wpływając na realizację celów zapewnienia sprawiedliwości społeczno-klimatycznej”.	Zgodnie z przyjętym obecnie kierunkiem działań na poziomie Komisji Europejskiej walka z ubóstwem transportowym i zapewnienie sprawiedliwości społeczno-klimatycznej jest jednym z istotnych zadań. Państwa członkowskie zostały zobligowane do przygotowania Planów Społeczno-Klimatycznych, których późniejsze wdrażanie będzie odbywać się także na poziomie regionów. Należy podkreślać, że efektywna, wydajna sieć kolejowa zapewnia transport, który jest zarówno łatwo dostępny, jak i niskoemisyjny. Jednocześnie należy wskazywać, że budowa linii KDP w Polsce ma na celu stworzenie układu sieciowego, w którym największe metropolie i większość węzłów miejskich sieci TEN-T Europy Środkowej pozostaje połączona ze sobą siecią połączeń kolejowych o wysokiej konkurencyjności. W przypadku aglomeracji Łodzi oznacza to także konieczność zapewnienia infrastruktury łączącej miasto z liniami CMK i CMK – Północ oraz wyeliminowanie problemu z przepustowością i prędkością na istniejących liniach z Łodzi w kierunku północnym.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi w rozdziale V, w celu operacyjnym 3.3.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
48.	Urząd Miasta Łodzi	86	Zapis „Do czasu jego powstania obsługę lotniczą regionu zapewni PL Łódź, który po realizacji CPK będzie pełnić rolę rezerwową w zakresie lotów krajowych, czarterowych, biznesowych.” proponujemy zamienić na: „Do czasu jego powstania obsługę lotniczą regionu zapewni Port Lotniczy w Łodzi im. Władysława Reymonta znajdujący się w sieci bazowej TEN-T, który wraz z otaczającym go węzłem po realizacji CPK będzie pełnić rolę rezerwową w zakresie lotów krajowych, czarterowych, biznesowych i cargo, jednocześnie będąc elementem krytycznej sieci infrastruktury podwójnego zastosowania.”	Port Lotniczy w Łodzi im. Władysława Reymonta stanowi element sieci bazowej TEN-T. Obsługuje zarówno ruch pasażerski, jak i towarowy i jako taki jest także jednym z elementów infrastruktury krytycznej, które mogą stosunkowo łatwo zacząć pełnić rolę obiektów podwójnego zastosowania.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale V, w celu strategicznym 3.
49.	Gmina Rzgów	87	Strategia powinna wyraźnie wskazywać na konieczność priorytetowego rozwoju połączeń transportowych ze Rzgowem w kontekście Centralnego Portu Komunikacyjnego (CPK). Proponujemy uwzględnienie nowych połączeń kolejowych i autobusowych pomiędzy Rzgowem a Łodzią oraz innymi miastami regionu. W celu stworzenie atrakcyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym w strategii powinno ująć się działania na rzecz rozwoju połączeń z Łodzi (w powiązaniu z Łódzką Koleją Aglomeracyjną) i okolicznych miast do Rzgowa (np. autobusów regionalnych lub shuttle busów) oraz rozwoju systemu Park&Ride w Rzgowie, aby zachęcić do korzystania z transportu publicznego i zmniejszyć ruch samochodowy. Strategia powinna kłaść nacisk na rozbudowę infrastruktury drogowej w gminie Rzgów, zarówno w kontekście utrzymania przepustowości na drogach A1, S8, DK71 i DW488 jak i wyposażania terenów inwestycyjnych w niezbędną infrastrukturę techniczną. W strategii należy również ująć eliminowanie punktów kolizyjnych	Poprawa dostępności komunikacyjnej jest kluczowa dla rozwoju regionu. Inwestycje w infrastrukturę transportową, w tym w ramach CPK, mogą znacząco przyczynić się do wzrostu atrakcyjności gminy. Rozbudowa infrastruktury drogowej przyczyni się do odciążenia istniejących tras oraz zmniejszenia natężenia ruchu na drogach dojazdowych i w centrum miasta. W szczególności skomunikowania wymaga strefa aktywności gospodarczej. Kolejnym istotnym elementem jest powiązanie drogi wojewódzkiej nr 488 z drogami powiatowymi oraz drogami lokalnymi, w szczególności budowa drogi gminnej 106443E (ulica Dąbrowskiego) do drogi powiatowej nr 2916E (ulica Guzewska), budowa ronda na skrzyżowaniu drogi krajowej nr 71 z drogą powiatową nr 2916E (ulica Guzewska), włączenie drogi gminnej nr 106510E (ulica Zakładowa) w drogę wojewódzką nr 488, budowa ronda na zjeździe z drogi wojewódzkiej nr 488 w drogę powiatową nr 1195E (ulica Rudzka), budowa ronda na skrzyżowaniu drogi powiatowej nr 1195E (ulica Rudzka) z drogą gminną nr 106473E (ulica Nasienna), przedłużenie drogi gminnej nr 106443E (ulica Rzemieślnicza) do drogi gminnej nr 106481E (ulica Literacka), przebudowa drogi powiatowej nr 2941E (ulica Centralna) i połączenie przez Konstantinę drogą gminną nr 161403E do Trasy Górna, przebudowa dróg gminnych w centrum Rzgowa włącznie z budową kanalizacji deszczowej.	Uwaga nieuwzględniona Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe w stosunku do charakteru dokumentu. Uwaga w sposób ogólny znajduje swoje odzwierciedlenie w rozdziale V, w zapisach kierunków działań 3.3.1 Zwiększenie dostępności drogowej województwa oraz 3.3.4 Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym.
50.	Gmina Rzgów	89	W zakresie rozwoju systemu elektroenergetycznego strategia powinna uwzględniać priorytetowe inwestycje w infrastrukturę energetyczną w gminie Rzgów, aby zapewnić stabilne dostawy dla istniejących oraz projektowanych dużych obiektów (handlu, logistyki, budynków usługowych, magazynowych i przemysłowych). W strategii powinno się również ująć modernizację i rozbudowę istniejących sieci przesyłowych wysokiego i średniego napięcia, w celu ograniczenia strat energii i poprawy niezawodności dostaw energii. Ważnym elementem jest również dostosowanie sieci do podłączenia instalacji OZE.	Stabilne dostawy energii i inwestycje w OZE są kluczowe dla zrównoważonego rozwoju, a także dla obniżenia kosztów. W dokumentach planistycznych gminy Rzgów wyznaczono ponad 300 ha terenów inwestycyjnych, które wymagają odpowiedniego zaopatrzenia energetycznego.	Uwaga nieuwzględniona Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe w stosunku do charakteru dokumentu. Uwaga w sposób ogólny znajduje swoje odzwierciedlenie w rozdziale V, w zapisach kierunku działań 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
51.	Gmina Rzgów	90	Strategia powinna wprowadzać wsparcie na tworzenie zakładów pozwalających na recykling, unieszkodliwienie odpadów oraz uzyskanie energii, w ramach ekologicznego gospodarowania odpadami. Proponujemy wpisanie wsparcia i doradztwa w zakresie rekultywacji zamkniętych składowisk odpadów komunalnych oraz zdegradowanych terenów przemysłowych oraz nadania im nowych funkcji.	Rekultywacja i ponowne zagospodarowanie byłych składowisk i terenów przemysłowych (w Kalinku w gm. Rzgów) umożliwią stworzenie nowych funkcji publicznych i społecznych, a także przyczynią się do poprawy estetyki i bezpieczeństwa.	Wyjaśnienie Przytoczone zagadnienia znajdują swoje odzwierciedlenie w rozdziale V, w zapisach kierunków działań 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i 3.5.2. Zmniejszenie negatywnego wpływu odpadów na środowisko. Strategia nie jest dokumentem operacyjnym i nie określa szczegółowych zasad wsparcia dla proponowanych działań. Strategia w rozdziale System realizacji Strategii opisuje ogólne źródła finansowania działań bez wskazywania konkretnych instrumentów. Mnogość i zmienność instrumentów finansowych nie pozwala na wprowadzenie szczegółowych zapisów.
52.	Uniwersytet Trzeciego Wieku w Piotrkowie Tryb.	92	W punkcie d „Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego,” proponujemy dodać podpunkt: „działania na rzecz ochrony i obrony ludności cywilnej woj. łódzkiego, w tym remont istniejących i budowa nowych schronów, uwzględnienie przy budowie nowych obiektów również funkcji ochronnych.”	Zagrożenie militarne Polski w związku z wojną na Ukrainie – wymaga podjęcia działań mających na celu zapewnienie ochrony ludności cywilnej w przypadku zagrożenia wojną i w razie innych niebezpieczeństw (np. naturalnych). W Polsce jedynie niewielki odsetek ludności miast ma zapewnione miejsca w schronach i innych obiektach mogących pełnić funkcje ochronne.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi w rozdziale V, w celu horyzontalnym.
VI. ZINTEGROWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA STRATEGICZNE					
53.	Burmistrz Wieruszowa	94	Uwzględnienie w rozwoju kolei na terenie województwa potrzeb terenów stykowych (pogranicze z innymi województwami) i peryferyjnych (oddalonych od siedziby województwa). Podjęcie aktywnych działań na rzecz likwidacji wykluczenia komunikacyjnego gmin położonych w powiatach: wieruszowskim i wieluńskim, znajdującym się w ciągu linii kolejowej nr 181 Herby Nowe - Oleśnica. Stworzenie alternatywnego, zielonego systemu podróży dla mieszkańców w/w terenów, atrakcyjnego dla tych, którzy dojeżdżają do pracy, szkół i uczelni we Wrocławiu, Sieradzu, Ostrowie Wielkopolskim.	Samorząd Gminy Wieruszów, w imieniu jej Mieszkańców, ale także w imieniu mieszkańców gmin ościennych, od 2022 roku prowadzi aktywne działania na rzecz przywrócenia połączeń pasażerskich na linii kolejowej nr 181, na odcinku Kępno-Wieruszów-Wieluń. Jako świadomi samorządowcy widzimy potrzebę stworzenia atrakcyjnej możliwości przemieszczania się naszych mieszkańców do ośrodków większych, w celach zawodowych, edukacyjnych, rozrywkowych, turystycznych. Gmina Wieruszów, oraz ościennie gminy położone w ciągu linii nr 181, od kilkunastu lat pozbawieni są transportu kolejowego pasażerskiego o charakterze lokalnym i regionalnym. Największą bolączką jest brak możliwości dojazdu do Wrocławia, Ostrowa Wielkopolskiego, Częstochowy, Katowic, mimo istniejącej infrastruktury (na odcinku Kępno-Oleśnica na etapie gruntownej modernizacji do 2026 roku). Oczekujemy, że zostaną podjęte działania, które przyczynią się do likwidacji wykluczenia komunikacyjnego naszych Mieszkańców, z którym jako społeczność borykamy się od kilkunastu lat. Równie ważnym zadaniem do zrealizowania jest uzupełnienie już istniejącej sieci kolejowej w regionie, poprzez wykonanie łącznicy pomiędzy liniami kolejowymi nr 131 i nr 181 (pomiędzy stacjami Chorzew Siemkowice i Wieluń Dąbrowa) oraz łącznicy między stacjami Chorzew Siemkowice - Bełchatów, co umożliwi sprawną komunikację powiatów położonych przy granicy z województwem wielkopolskim i opolskim (wieruszowski, wieluński) w kierunku Łodzi - stolicy województwa oraz Warszawy.	Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi w rozdziale VI, w ramach ZPS 2. Kolej na łódzkie.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
54.	Urząd Miasta Łodzi	94	Proponujemy zmianę nazwy przedsięwzięcia z „Kolej na łódzkie” na „Mobilne łódzkie”.	Przedsięwzięcie wykracza poza działania związane z koleją, nawet jeśli kolej stanowi najważniejszy element przyszłej sieci transportowej regionu. Spojrzenie na temat od strony końcowego użytkownika, a nie infrastruktury pozostaje zbieżne z postrzeganiem zagadnienia w dokumentach unijnych.	Uwaga nieuwzględniona Nazwa ZPS Kolej na łódzkie stanowi propozycję autorów SRWŁ 2030 wypracowaną podczas prac nad dokumentem. Nazwa nie ogranicza działań realizowanych w ramach przedsięwzięcia.
55.	Urząd Miasta Łodzi	95	W sekcji „działania” proponujemy dopisanie zdania: „Budowa infrastruktury rowerowej i infrastruktury BRD budującej potencjał rozwoju ruchu niezmotoryzowanego. Wsparcie rozbudowy sieci połączeń lokalnego transportu zbiorowego w tym w węzłach miejskich sieci TEN-T stanowiących połączenia tzw. „ostatniej mili” dla sieci bazowej TEN-T.	Powodzenie rozwoju systemu, dla którego elementem szkieletowym jest transport szynowy wymaga obsługi tzw. „pierwszej i ostatniej mili”, czyli zapewnienia kompletności łańcucha transportowego. Ta sama filozofia przyświeca rozporządzeniu ws. sieci TEN-T.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi w rozdziale VI, w ramach ZPS 2. Kolej na łódzkie.
56.	Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi	97	Jest „mieszkań chronionych i wspomaganych”; powinno być: „mieszkań treningowych i wspomaganych”	Zgodnie ze zmienionymi zapisami art. 53 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nie funkcjonują już mieszkania chronione. Zapis o mieszkaniach chronionych lub wspomaganych zamieniono na „mieszkania treningowe lub wspomagane”.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane w rozdziale VI, w ramach ZPS 6. Solidarne łódzkie.
57.	Uniwersytet Trzeciego Wieku w Piotrkowie Tryb.	97	Zintegrowane przedsięwzięcie strategiczne „Zdrowe Łódzkie” Proponujemy uzupełnić zdanie: „Realizacja przedsięwzięcia będzie polegała na poprawie dostępności przestrzennej i podniesieniu jakości usług ochrony zdrowia, szczególnie w zakresie chorób układu krążenia, leczenia onkologicznego, leczenia udarów... o „wczesnej diagnostyki i leczenia chorób otępiennych”.	Zgodnie z „Mapą potrzeb zdrowotnych” choroba Alzheimera i inne choroby otępienne należą do najpoważniejszych problemów zdrowotnych województwa łódzkiego i nie można tego pomijać.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale VI, w ramach ZPS 7. Zdrowe łódzkie.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
VII. TERYTORIALNY WYMIAR STRATEGII					
58.	Przemysław Stępień Radny Rady Miejskiej w Rozprze	98	W nawiązaniu do zaproponowanych kierunków rozwoju krajowych korytarzy tras rowerowych jako Radny Rady Miejskiej w Rozprze chciałbym nanieść poprawkę co do przebiegu tej trasy na odcinku dotyczącym Gminy Rozprza oraz Piotrkowa Trybunalskiego. Zaproponowany odcinek trasy rowerowej Piotrków Trybunalski, Wola Krzysztoporska, Jeżów, Rozprza od granic Piotrkowa Trybunalskiego wynosi 13580m. Natomiast trasa rowerowa poprowadzona wzdłuż odcinka torów kolejowych wynosi 8700m (źródło Geoportal), a więc jest krótsza o 4880m. Umożliwi korzystanie mieszkańcom województwa łódzkiego z walorów turystycznych i krajobrazowych Gminy Rozprza. A mieszkańcom Rozprzy dotarcie do miejsc pracy w województwie łódzkim (poprzez korzystanie z peronów PKP) jak i Piotrkowie Trybunalskim. Umożliwi także powstanie pasa awaryjnego do nadzoru trasy linii kolejowej, a także w aspekcie militarnym poprzez wykorzystanie systemu Park&Ride jako lądowisk (natarcia na Piotrków w 1939 oraz 1945 wyszły od strony Rozprzy).	W dniu 20 marca 2025 roku Radni Rady Miejskiej w Rozprze wraz z Burmistrzem Rozprzy jednogłośnie poparli powstanie takiej trasy rowerowej łączącej miasta Rozprzę i Piotrków Trybunalski. Powstanie takiej trasy rowerowej uzasadnione jest zarówno w aspekcie turystycznym, ekonomicznym jak i zapobiegającym wykluczeniu społecznemu. Miasto Piotrków Trybunalski posiada znaczące obszary przemysłowe znajdujące się w jego południowo-wschodniej części przy ulicach Żelaznej, Dmowskiego oraz Glinianej, na których znajdują się m.in. zakłady Haering, Zamet Industry, Pioma Odlewnia, Pentagon Trade, Szlachet-Stal i inne. Firmy te łącznie zatrudniają kilka tysięcy ludzi i pracują na 3 zmiany. Z uwagi na rozkład komunikacji mieszkańcy Rozprzy mogą się dostać do tych miejsc pracy poprzez skorzystanie z Centrum Przesiadkowego znajdującego się w centrum miasta Piotrkowa Trybunalskiego jak i skorzystać z Dworca PKP. Jednakże na ten moment miasto Rozprza nie posiada Dworca PKP a jedynie peron. Podobny peron posiadają mieszkańcy Milejowa. Natomiast mieszkańcy miejscowości Ignaców, Cekanów, Romanówka, Janówka, Longinówka, mimo że przylegają do trasy PKP są w ogóle pozbawieni możliwości korzystania z taboru PKP. Powstanie takiej trasy o długości 6 km w systemie „krajowego korytarza tras rowerowych” przede wszystkim ułatwi dojazd mieszkańcom tych miejscowości do peronów PKP ale także przyspieszy i umożliwi dotarcie do miejsc pracy jak i szkół średnich. Przykładowo gdyby mieszkaniacy Rozprzy chciał skorzystać z środków transportu publicznego musi dotrzeć na peron PKP w Rozprze a następnie przesiąść się na komunikację miejską. Czas dojazdu do pracy to ok 45 minut (jedyna możliwość w systemie 3 zmianowym) samochodem zajmuje to ok 15 minut. Rowerem wzdłuż proponowanej trasy jest to 12,5 minuty. Nie należy także zapominać o dojazdach do miasta Łodzi. W tym przypadku dojazd nawet do strefy przemysłowej Teofilów to 2h (36 minut tramwajem). Taka trasa umożliwi wykorzystanie jej jako pasa awaryjnego.	Uwaga uwzględniona Przedstawione przebiegi planowanych korytarzy krajowych tras rowerowych mają charakter schematyczny i będą uszczegóławiane na dalszym etapie w celu określenia ostatecznego, najbardziej optymalnego wariantu. Schemat zostanie skorygowany z uwzględnieniem propozycji zgłoszonej w uwadze, w rozdziale VII.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
59.	Miasto Łowicz	99	Propozycja: utworzenie bipolarnego układu subregionalnego Łowicz – Skierniewice lub Łowicz – Kutno	Łowicz zdefiniowany w dokumencie jako „ośrodek ponadlokalny”, ze względu na swój potencjał w obszarze usług kulturalnych, turystycznych, jako miasto o wyjątkowych w skali wojewódzkiej i krajowej walorach historycznych, zabytkowych, architektonicznych i urbanistycznych, położony w Dolinie Bzury, w obszarze Natura 2000, a także bardzo silny ośrodek produkcji i przetwórstwa rolnego jest naturalnym ośrodkiem predestynowanym w tej części województwa do utworzenia układu bipolarnego z jednym z sąsiadujących miast o statusie ośrodka subregionalnego, wzmacniając istotnie strukturę oddziaływania i konsolidacji usług.	Uwaga nieuwzględniona Prowadzone analizy, stanowiące podstawę określenia układów bipolarnych, nie wykazały tak silnych powiązań między wspomnianymi ośrodkami. Ponadto miasto Kutno jest na tyle silnym ośrodkiem, że wytwarza własny obszar oddziaływania i dlatego też zostało wskazane jako jeden z ośrodków subregionalnych. Dodatkowo odległość między Łowiczem a Kutnem jest zbyt duża, aby miasta te mogły tworzyć efektywny układ bipolarny obsługujący wspólny subregion. Brak jest również deklaracji Skierniewic i Kutna co do chęci utworzenia takiego układu bipolarnego. Wskazany przez wnioskodawcę potencjał usługowy i przemysłowy Łowicza kształtuje jego funkcje wyspecjalizowane, a nie centralne, które są silną podstawą rozwoju społeczno-gospodarczego miasta, ale nie zaspokajają możliwości obsługi mieszkańców obszaru subregionalnego w zakresie usług publicznych.
60.	Urząd Miasta Bełchatowa	99	Warto ponownie przeanalizować przyjętą w Strategii klasyfikację Bełchatowa jako miasta pełniącego funkcję substytucyjną względem Piotrkowa Trybunalskiego w ramach układu subregionalnego. Bełchatów, choć zaliczany do miast średnich o umiarkowanej liczbie mieszkańców, posiada wyraźnie odmienny profil społeczno-gospodarczy – ukształtowany przez jego uprzemysłowienie i wieloletnią rolę centrum energetyki konwencjonalnej.	Oba miasta – Piotrków i Bełchatów – odgrywają ważne, ale różne role w południowej części województwa. W przypadku Bełchatowa, który znajduje się u progu głębokiej transformacji gospodarczej, kluczowe będzie stworzenie dedykowanych mechanizmów wspierających, dostosowanych do jego specyficznych wyzwań. Klasyfikacja sugerująca zależność funkcjonalną od Piotrkowa może utrudniać precyzyjne adresowanie tych potrzeb. W związku z powyższym prosimy o przeanalizowanie koncepcji z punktu widzenia nie tylko szans, ale i ewentualnych zagrożeń utworzenia układu bipolarnego.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowany w Strategii model z wyróżnionymi dwoma układami bipolarnymi jest propozycją autorską, uwzględniającą potencjały poszczególnych ośrodków. Po powtórnym przeanalizowaniu potencjału Bełchatowa i Piotrkowa Trybunalskiego w zakresie usług centralnych o charakterze subregionalnym i ponadlokalnym, a także powiązań funkcjonalnych między tymi miastami oraz między nimi a gminami ich obszarów obsługi, podtrzymuje się projekt subregionalnego układu bipolarnego Bełchatów – Piotrków Trybunalski. Jednocześnie należy stwierdzić, że układ bipolarny będzie miał wpływ na kształtowanie silniejszych powiązań transportowych komunikacją zbiorową (infrastruktura, liczba i częstotliwość połączeń) oraz infrastruktury, jakości efektywności usług publicznych, a nie na zmiany strukturalne gospodarki, w tym przemysłu.
61.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	99	Subregionalne obszary obsługi powyższych ośrodków miałyby zatem następujące zasięgi przestrzenne: • Piotrków Trybunalski – Bełchatów: powiaty bełchatowski i piotrkowski; – rozszerzenie bipolarnego układu o 2 gminy.	Część odkrywki (tzw. pole Szczerców) leży na terenie Gminy Rzęśnia, Sulmierzyce. Czy w tym miejscu bipolarny układ nie powinien zawierać części powiatu pajęczańskiego?	Uwaga nieuwzględniona Podstawą do wskazania zasięgu subregionalnych obszarów obsługi był zakres usług oferowanych przez ośrodek subregionalny. Podstawową jednostką klasyfikacji były powiaty. W analizach nie brano pod uwagę aspektów środowiskowych takich jak zasięg odkrywki.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
62.	Gmina Wieruszów	99	Wnioskuje o ustanowienie subregionu wieruszowskiego w ramach modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa łódzkiego.	Gmina Wieruszów posiada spójną strukturę funkcjonalną z lokalnym centrum administracyjnym w Wieruszowie. Jest wyposażona w szereg usług średniego rzędu zarówno publicznych, jak i komercyjnych, które są niezwykle istotne dla odpowiedniego komfortu życia mieszkańców gminy ale również mieszkańców subregionalnego otoczenia. Ze względu na swoje położenie, odległość od innych centrów subregionalnych oraz unikalne wyzwania rozwojowe, zasadne jest jego odrębne ujęcie w strategii. Indywidualizowane wsparcie miasta subregionalnego będzie kluczowe dla wzmocnienia procesów rozwojowych i spowolnienia depopulacji naszego regionu.	Uwaga nieuwzględniona Wieruszów jest zbyt małym ośrodkiem zarówno pod względem ludnościowym, jak i nadwyżki oferowanych usług, by móc obsługiwać obszar większy niż powiat. Dlatego też w hierarchii funkcjonalnej miast został wskazany jako ośrodek ponadlokalny, którego obszarem obsługi jest powiat wieruszowski, a nie ośrodek o randze subregionalnej. Ponowna analiza wskaźników potwierdziła ten wniosek.
63.	Urząd Miejski w Łasku	100	Brakuje silnego zaakcentowania uwarunkowań związanych z obronnością, a tak naprawdę odniesienia się do tych uwarunkowań w postaci ustaleń i rekomendacji.	Coraz większe znaczenie mają potrzeby zapewnienia sprawnej obsługi obszarów kluczowych dla naszych zdolności obronnych, w tym np. 32 Bazy Lotnictwa Taktycznego. W tym np. zapewnienia odpowiedniego zaplecza logistycznego, infrastrukturalnego, ale także usługowego czy mieszkaniowego dla kadr związanych z obsługą tych obiektów, w tym personelu cywilnego.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi w rozdziale VII.
64.	Urząd Miejski w Łasku	100	W modelu oraz w ustaleniach i rekomendacjach brakuje odniesienia do ważnych w skali regionu i kraju uwarunkowań stymulujących rozwój przestrzenny, a niekoniecznie związane są z rangą ośrodka w sieci osadniczej, czy rolniczym lub energetycznym/surowcowym profilem gospodarki - tj. gałęzi gospodarki związanej z produkcją oraz logistyką.	Współczesna gospodarka opiera się coraz bardziej na mobilności towarów i efektywnej logistyce. Zignorowanie funkcji logistycznych i przemysłowych, zwłaszcza w kontekście planowanego Centralnego Portu Komunikacyjnego (CPK), oznacza oderwanie planowania przestrzennego i strategicznego od realnych trendów ekonomicznych, które będą kształtować region przez dekady. Rozważyć należy rozszerzenie podrozdziału „System transportowy” o aspekt logistyczny oraz produkcyjny. Rozwój przestrzenny, szczególnie funkcji logistycznych i przemysłowych, naturalnie koncentruje się wzdłuż osi transportowych (autostrad, kolei, planowanych linii dużych prędkości i lotnisk). Brak ich uwzględnienia oznacza niedostosowanie strategii do przestrzennych skutków oddziaływania infrastruktury takiej jak CPK, co może skutkować chaotycznym rozwojem lub nieoptymalnym wykorzystaniem potencjalnych terenów inwestycyjnych. Pominięcie takich funkcji jak logistyka i przemysł jest sprzeczne z politykami krajowymi i unijnymi, które kładą nacisk na rozwój zintegrowanych łańcuchów dostaw, inteligentnych specjalizacji oraz centrów produkcji i dystrybucji. Strategie rozwoju powinny identyfikować unikalne zasoby, kompetencje i przewagi danego obszaru które polegają na skoncentrowaniu zasobów na tych dziedzinach gospodarki, w których dany region ma największy potencjał do osiągnięcia przewagi konkurencyjnej. Celem jest rozwój innowacyjnej gospodarki w oparciu o lokalne atuty, kompetencje i możliwości.	Uwaga nieuwzględniona System transportowy w ramach modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej uwzględnia układ: drogowy, kolejowy, lotniczy oraz krajowych korytarzy tras rowerowych. Logistyka i przemysł nie wpisują się w zakres ww. zagadnień. Działania dotyczące rozwoju logistyki znajdują swoje odzwierciedlenie w zapisach kierunku działań 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych. Strategia nie stanowi przesądzenia o lokalizacji tego typu inwestycji.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
65.	Urząd Miasta Łodzi	100	Proponujemy korektę zapisu: „Dostępność lotniczą zapewniać będzie międzynarodowy Port Lotniczy Łódź, dla którego zostanie zapewniona dostępność kolejowa oraz...” do postaci: „Dostępność lotniczą zapewniać będzie międzynarodowy Port Lotniczy w Łodzi im. Władysława Reymonta, dla którego zostanie zapewniona dostępność kolejowa oraz drogowa w stopniu niezbędnym ze względu na potencjał podwójnego zastosowania lotniska oraz...”	Port lotniczy w Łodzi znajduje się w sieci bazowej TEN-T. Może stanowić obiekt zastosowania na potrzeby wojskowe, wymaga uporządkowania obsługi drogowej i dostosowania jej do pełnionych i potencjalnych funkcji. Budowa linii 85 Łódź – Sieradz Pn. wymusi zamknięcie ul. Płocka, co z kolei wiąże się z koniecznością budowy alternatywnego dojazdu w zarezerwowanym korytarzu drogowym.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi w rozdziale VII.
66.	Urząd Miasta Łodzi	100	Uzupełnienie zapisu: „Istotne będą również nowe linie kolejowe łączące w szczególności: Łódź (w tym Port Lotniczy Łódź) z Bełchatowem, Bełchatów – Wieluń oraz Piotrków Trybunalski – Tomaszów Mazowiecki – CMK, których przebiegi będą stopniowo doprecyzowywane (obecnie przebiegi schematyczne).” do postaci: „Istotne będą również nowe linie kolejowe łączące w szczególności: Łódź (w tym Port Lotniczy Łódź) z Bełchatowem, Bełchatów – magistrala węglowa - Wieluń, Piotrków Trybunalski – Tomaszów Mazowiecki – CMK oraz trasy uwzględniające częściową adaptację linii istniejących Łódź – Kutno – Płock (CMK Północ) i Łódź – Tomaszów Mazowiecki – Kielce wraz z łącznicą do stacji Opoczno Płd. (CMK), których przebiegi będą stopniowo doprecyzowywane (obecnie przebiegi schematyczne).”	Uwaga precyzuje szerszy niż w dotychczasowym zapisie zakres uzupełnień braków infrastrukturalnych w obszarze transportu kolejowego. Funkcjonowanie wielopoziomowego, wyspecjalizowanego, policentrycznego modelu sieci kolejowej stanowiącego nawiązania do realnego kształtu sieci osadniczej wymaga uzupełnienia sieci połączeń o połączenie Łodzi z Kielcami oraz włączenie Łodzi do infrastruktury KDP obsługującej oś północ – południe w szczególności w kierunku Gdańska i Krakowa.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi w rozdziale VII.
67.	Urząd Miasta Łodzi	100	Proponujemy uzupełnienie zapisu „Rozwój społeczno-gospodarczy miast i obszarów wiejskich warunkować będzie dopełniający się system dróg szybkiego ruchu oraz realizacja kluczowych inwestycji kolejowych, w tym przede wszystkim kolei dużych prędkości Warszawa – Centralny Port Komunikacyjny – Łódź – Wrocław / Poznań.” o dopisek „wraz z modernizacją linii Łódź – Opoczno i włączeniem w linię CMK, stworzeniem połączenia z Łodzi do linii CMK Północ w kierunku Gdańska oraz stworzeniem połączenia Łodzi i Kielc.”	Policentryczny model rozwoju kraju, wymaga budowy sieci kolejowej, która zapewni bezpośrednie połączenia pomiędzy wszystkimi największymi metropoliami kraju i makroregionu. O ile linia KDP „Y” wraz z docelowymi przedłużeniami konsumuje takie kierunki, jak Warszawa, Lublin, Białystok, Ryga, Poznań, Berlin, Szczecin, Wrocław, Praga, to dla zapewnienia szybkiej obsługi połączeń z Krakowem i Gdańskiem wymagana jest budowa lub adaptacja połączeń spinających Łódź z systemem linii KDP północ – południe, zaś w przypadku Kielc – modernizacji linii istniejącej i budowy skrótu pomiędzy liniami nr 25 i 8 (roboczo - linia Wasosz Konecki – Tumlin).	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi w rozdziale VII.
68.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	100	Obszar transformacji górniczo-energetycznej Skutkiem tym ma przeciwdziałać sprawiedliwa i włączająca transformacja. W jej rezultacie omawiany obszar będzie się charakteryzować zrestrukturyzowaną, nowoczesną i zdywersyfikowaną gospodarką opartą na wiedzy.	Czy tylko „gospodarką opartą na wiedzy”? Proponuję zmianę zapisu na zdywersyfikowaną gospodarką, w tym opartą na wiedzy. Stwarza to przestrzeń dla innych typów gospodarki.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale VII.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
69.	Urząd Miejski w Łasku	103	Brak określenia specyfiki poszczególnych ośrodków w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa, mimo nadania im określonej rangi w hierarchii funkcjonalnej.	Sama hierarchia (np. metropolia – ośrodek subregionalny – ośrodek ponadlokalny – ośrodek lokalny) nie dostarcza informacji o faktycznej roli, potencjale i funkcjach danego miasta lub miejscowości. Bez opisu specyfiki (np. profil gospodarczy, funkcje usługowe, naukowe, logistyczne, turystyczne itp.) nie można skutecznie zaplanować polityk przestrzennych. Każdy ośrodek ma unikalne uwarunkowania rozwojowe – inny poziom infrastruktury, specjalizację gospodarczą, kapitał społeczny czy wyzwania środowiskowe. Pominięcie tej różnorodności skutkuje tworzeniem ogólnych, niedostosowanych rozwiązań, które nie odpowiadają na realne potrzeby danego miejsca.	Uwaga nieuwzględniona Ranga ośrodków miejskich w hierarchii funkcjonalnej została określona na podstawie nadwyżki usług i dlatego miasta zostały scharakteryzowane tylko w tym zakresie. Uwarunkowania rozwoju gospodarki oraz jej poziom i struktura zostały natomiast opisane w diagnozie i wyzwaniach SRWŁ.
70.	Urząd Miejski w Łasku	103	W modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej rozszerzyć bipolarny układ subregionalny Sieradz-Zduńska Wola do układu tripolarnego zawierającego również Łask.	Rozszerzenie multipolarnego układu subregionalnego „Sieradz-Zduńska Wola” o Łask nawiązywałoby do wcześniej wymienionych ustaleń strategii w zakresie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Sieradz-Zduńska Wola-Łask stanowiącego znaczący element w ujęciu regionalnym na tle województwa. Łask razem ze Zduńską Wolą i Sieradzem tworzą grupę miast, które oddziałują ekonomicznie, społecznie, przestrzennie, kulturowo na otaczające gminy, tworząc wzajemne powiązania funkcjonalne. Potwierdzeniem powyższego jest m.in. formalnie wyrażona wola współpracy JST i zawiązanie zinstytucjonalizowanej formy współpracy w formie „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Sieradz - Zduńska Wola - Łask na lata 2022-2030”. Jest to planistyczny dokument operacyjny koncentrujący się na integracji terenu MOF z punktu widzenia jego spójności, konkurencyjności oraz szeroko rozumianego rozwoju społeczno-gospodarczego. W związku z powyższym zasadnym będzie kontynuowanie tych procesów, co również powinno zostać odzwierciedlone w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej.	Uwaga nieuwzględniona Sieradz i Zduńska Wola są miastami o zbliżonym potencjale ludnościowym oraz komplementarnym, stosunkowo dużym potencjale usługowym i mogą wspólnie zapewnić odpowiedni poziom zaspokojenia potrzeb mieszkańców subregionalnego obszaru obsługi. Potencjał usługowy Łasku ma natomiast charakter ponadlokalny i pozwala jedynie na zaspokojenie potrzeb mieszkańców powiatu łaskiego. Podstawą wyznaczenia przedmiotowego układu bipolarnego była nadwyżka usług, a inne były kryteria delimitacji MOF w ramach obowiązującej Strategii.
71.	Urząd Miejski w Łasku	104	Ustalenia i rekomendacje dla ośrodków ponadlokalnych i lokalnych rozszerzyć o: „Kontynuację działań rewitalizacyjnych, w tym m.in. poprzez wprowadzanie nowych funkcji na zdegradowanych terenach miejskich.”	Ustalenie dotyczące rewitalizacji obszarów zdegradowanych nie powinno dotyczyć wyłącznie Łodzi i ośrodków ponadlokalnych w aglomeracji. Analogiczne potrzeby w nie mniejszym stopniu dotyczą wszystkich ośrodków miejskich, zwłaszcza ośrodków opisanych w strategii jako obszary strategicznej interwencji, tzw. „miast odzyskanych szans”.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale VII.
72.	Urząd Miejski w Łasku	104	Rozszerzenie ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej dla ośrodków ponadlokalnych o wspieranie usług edukacji.	Wydaje się, że ustalenia dotyczące wspierania rozwoju usług ochrony zdrowia, kultury, sportu i rekreacji na wszystkich poziomach hierarchii ośrodków wiążą się właśnie z pozycjonowaniem tych ośrodków w sieci osadniczej, które można sprowadzić do prostej zależności – im większy ośrodek tym bardziej bogata i wyspecjalizowana oferta usług publicznych. W tym kontekście zaskakuje brak ujęcia usług związanych z edukacją jako jednego z obszarów, na którym ośrodki ponadlokalne powinny skupiać uwagę z uwagi na swoją pozycję w sieci osadniczej.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale VII.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
73.	Urząd Miasta Bełchatowa	104	Miasto Bełchatów nie podziela w pełni założenia, że model miasta „kompaktowego” i „piętnastominutowego” oraz postulaty ograniczania indywidualnego ruchu samochodowego w centrach powinny być traktowane jako rozwiązania uniwersalne dla wszystkich miast – w tym takich, które posiadają potencjał rozwojowy i funkcje ponadlokalne, jak Bełchatów.	Bełchatów, choć formalnie nie posiada statusu ośrodka subregionalnego, pełni istotną rolę gospodarczą i społeczną na obszarze wykraczającym poza granice administracyjne miasta. Jako największy ośrodek energetyczny w Polsce, a zarazem miasto przechodzące intensywną transformację, posiada potencjał do pełnienia funkcji ponadlokalnych i ponadregionalnych, zarówno w kontekście przemysłowym, jak i logistycznym, edukacyjnym czy usługowym. W tym kontekście wdrażanie modeli planistycznych typowych dla dużych aglomeracji – jak intensywne zagęszczanie zabudowy czy eliminacja transportu indywidualnego – bez uwzględnienia lokalnych uwarunkowań, może prowadzić do zahamowania rozwoju i osłabienia dostępności funkcjonalnej miasta. Dotyczy to szczególnie przedsiębiorców, mieszkańców gmin sąsiednich oraz osób pracujących poza Bełchatowem. Należy również podkreślić, że brakuje efektywnego publicznego transportu między Bełchatowem a większymi ośrodkami miejskimi, w szczególności Łodzią i Piotrkowem Trybunalskim, co powoduje, że transport indywidualny jest niezbędnym elementem codziennego funkcjonowania mieszkańców. Tymczasem Bełchatów rozwija własne, bezpłatne rozwiązania komunikacyjne – jak darmowa komunikacja miejska – które z powodzeniem wspierają zrównoważoną mobilność. W ocenie miasta wszelkie rozwiązania przestrzenne i transportowe powinny być różnicowane terytorialnie, z poszanowaniem lokalnych potrzeb, potencjału rozwojowego i kierunków transformacji społeczno-gospodarczej.	Uwaga uwzględniona częściowo Model miasta kompaktowego i piętnastominutowego służy podnoszeniu jakości życia w miastach, co nabiera szczególnego znaczenia w kontekście postępującego procesu starzenia się ich mieszkańców i konieczności zwiększenia czasowej i ekonomicznej dostępności do usług. Koncepcja miasta kompaktowego została ujęta w przyjętej w 2022 r. przez Radę Ministrów Krajowej Polityce Miejskiej z perspektywą na 2030 rok. Nie dotyczy ona gmin tworzących obszary funkcjonalne miast oraz należących do ich obszarów obsługi, a jedynie miast w ich granicach administracyjnych, a w szczególności ich obszarów charakteryzujących się zwartą zabudową mieszkaniową, w tym centrów miast. Zapisy zostaną skorygowane w rozdziale VII, w taki sposób, aby model miasta kompaktowego i piętnastominutowego nie dotyczył wszystkich ośrodków miejskich.
74.	Gmina Zduńska Wola	104	Uwzględnienie potrzeby zwiększenia dostępności, jakości oraz wsparcia finansowego dla transportu zbiorowego w gminach wiejskich. Zobligowanie powiatów w planowaniu i organizacji regionalnego transportu zbiorowego, z uwzględnieniem współpracy międzygminnej oraz tworzenia lokalnych węzłów przesiadkowych i koordynacji połączeń z systemem kolejowym.	Analizy dostępności wykazują, że najgorszą sytuacją charakteryzują się obszary peryferyjne i słabo zurbanizowane, nieobjęte działalnością dużych przewoźników. Włączenie powiatów w rozwój sieci komunikacyjnej pozwoli skuteczniej docierać do mieszkańców mniejszych miejscowości i zwiększyć efektywność systemu transportu publicznego.	Wyjaśnienie W ramach ustaleń i rekomendacji dotyczących obszarów wiejskich uwzględniono zapisy dotyczące niwelowania białych plam dostępności transportem zbiorowym na obszarach najslabiej zaludnionych i peryferyjnych. Strategia w rozdziale System realizacji Strategii opisuje ogólne źródła finansowania działań bez wskazywania konkretnych instrumentów. Mnogość i zmienność instrumentów finansowych nie pozwala na wprowadzenie szczegółowych zapisów.
75.	Urząd Miejski w Łasku	105	Wątpliwości budzi rekomendacja nr 6 w obszarach wiejskich dotycząca poprawy dostępności transportem zbiorowym na obszarach najslabiej zaludnionych i peryferyjnych.	O ile sam kierunek wzmacniania roli i wykorzystania transportu zbiorowego jest jak najbardziej słuszny, to kluczowym aspektem funkcjonowania systemu transportu zbiorowego jest jego opłacalność ekonomiczna. Z tego względu tak istotne jest wdrożenie rekomendacji nr 2 dotyczących wypełniania istniejących struktur i koncentracji zabudowy. Tym samym rekomendacja powinna dotyczyć eliminowania białych plam w dostępności transportu zbiorowego, przede wszystkim na obszarach najbardziej zaludnionych (a nie najslabiej).	Wyjaśnienie Likwidacja białych plam dostępności transportem zbiorowym stanowi bardzo istotne wyzwanie, któremu muszą sprostać samorządy lokalne, aby zapewnić mieszkańcom dostępność do podstawowych usług społecznych. Zapisy dotyczące niwelowania białych plam dostępności transportem zbiorowym poprzez eliminację wykluczenia transportowego będą wpływać na zmniejszenie wykluczenia społecznego dużej części mieszkańców obszarów najslabiej zaludnionych i peryferyjnych.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
76.	Gmina Zduńska Wola	105	Wzmocnienie roli turystyki lokalnej w polityce regionalnej poprzez wsparcie dla tworzenia tras rowerowych, ścieżek edukacyjnych i infrastruktury rekreacyjnej oraz rozwój zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego i agroturystyki w powiązaniu z siecią gmin sąsiednich i całym województwem łódzkim. Szczególnie istotne jest tworzenie ponadlokalnych szlaków rowerowych i turystycznych, które zwiększą dostępność i atrakcyjność regionu.	Gmina dysponuje potencjałem przyrodniczym i kulturowym, który może być aktywnie wykorzystywany w rozwoju turystyki. Położenie w sąsiedztwie terenów atrakcyjnych przyrodniczo, takich jak lasy, zbiorniki wodne i obszary chronionego krajobrazu, stwarza możliwość rozwoju spójnej oferty turystycznej we współpracy z sąsiednimi gminami i samorządami lokalnymi. Wspólna promocja szlaków turystycznych, tras rowerowych, agroturystyki oraz produktów lokalnych zwiększy atrakcyjność całego regionu. Szczególnie istotne jest rozwijanie oferty turystycznej dla mieszkańców regionu, umożliwiającej im aktywny wypoczynek w formie wycieczek jednodniowych lub rodzinnych.	Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi w rozdziale VII.
77.	Gmina Zduńska Wola	105	Rozwój usług społecznych Uwzględnienie w SRWŁ 2030 potrzeby rozbudowy systemu opieki nad seniorami, rozwoju działań profilaktycznych poprzez inwestycje w infrastrukturę opieki długoterminowej, rozwój lokalnych centrów usług społecznych, programy aktywizujące osoby starsze oraz działania integrujące.	Starzejące się społeczeństwo wymaga rozwoju dedykowanej infrastruktury i usług. W najbliższych latach obserwowany będzie systematyczny wzrost udziału osób starszych w strukturze demograficznej, co wiąże się z koniecznością dostosowania lokalnych systemów wsparcia do potrzeb tej grupy. Równocześnie konieczne jest wdrażanie działań profilaktycznych i integracyjnych, które pozwolą utrzymać seniorów jak najdłużej w dobrej kondycji fizycznej i psychicznej.	Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi w rozdziale VII.
78.	Gmina Ujazd	105	Uwzględnienie w treści problematyki związanej ze wsparciem przemysłu zbrojeniowego oraz zadań dotyczących budowy obiektów jednostek ujętych w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. „Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oparty na lokalnych zasobach, m.in. poprzez rozwój branż komplementarnych dla rolnictwa, turystyki, działalności logistycznej, OZE, oraz związanych ze wzmocnieniem obronności kraju przez wsparcie przemysłu zbrojeniowego oraz zadań dotyczących budowy obiektów jednostek ujętych w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym... ”	Z uwagi na trwający w Europie konflikt zbrojny oraz konieczność wzmocnienia obronności kraju, zasadne jest uwzględnienie przedmiotowej problematyki w zakresie wsparcia przemysłu zbrojeniowego, jak również wsparcia i finansowania zadań dotyczących budowy obiektów jednostek ujętych w Krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym, który jest integralną częścią organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.	Uwaga uwzględniona częściowo Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe (odniesienie do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego) i w tym zakresie nie zostaną wprowadzone. W Strategii zostanie uwzględniony aspekt obronności i bezpieczeństwa w rozdziale VII.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
79.	Gmina Łyszkowice	105	Ujęcie Gminy Łyszkowice w terenach – obszar koncentracji funkcji żywicielskiej.	- Gmina Łyszkowice w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej znajduje się na obszarze koncentracji funkcji żywicielskiej, czyli utrzymanie rolniczego charakteru użytkowania ziemi co za tym idzie ograniczenie nowej zabudowy. - Przeważająca część Gminy Łyszkowice położona jest w terenach ONW z przewagą gleb o niskiej bonitacji (IV, V i VI klasa), które wymagają dużych nakładów pieniężnych w celu uzyskania plonu na poziomie gleb o wyższej bonitacji. Stawianie w tych warunkach na utrzymanie rolniczego charakteru użytkowania ziemi i brak możliwości rozwoju nierolniczego prowadzi do braku ekonomiczności gospodarowania na tych terenach. - Gmina nastawiona jest na rozwój lokalny, między innymi przemysłowy, budowa magazynów. Umożliwia nam to istniejący zjazd z autostrady A2 oraz planowana trasa szybkiej kolei. - Ponadto jesteśmy chętni do współpracy i rozmów w temacie tworzenia ścieżek rowerowych.	Uwaga nieuwzględniona Gmina Łyszkowice została zaliczona do gmin położonych na obszarze koncentracji funkcji żywicielskiej. Nie ogranicza to możliwości rozwojowych gminy w innych niż rolnictwo dziedzinach gospodarki, wykorzystujących lokalny potencjał. Ponadto, Łyszkowice zostały zaliczone w obowiązującej Strategii do OSI Zielonej Gospodarki, bazującym na potencjale przyrodniczym i rolniczym. Zasięgi OSI ze względu na trwającą perspektywę finansową UE nie podlegają obecnie aktualizacji. Również dokumenty strategiczne gminy potwierdzają jej rolniczą funkcję (Strategia Rozwoju Gminy Łyszkowice na lata 2022-2030).
80.	Urząd Miasta Bełchatowa	106	W części dotyczącej wyzwań przestrzennych i gospodarczych dla regionu Bełchatowskiego warto uzupełnić zapis o potrzebę traktowania terenów pogórnich jako przyszłych terenów inwestycyjnych, z możliwością ich wykorzystania pod nowe funkcje gospodarcze. W tym kontekście zasadne jest rozważenie wsparcia procesów ich przekształcania, w tym przygotowania infrastrukturalnego.	Tereny pogórnice, stopniowo uwalniane, mogą stanowić istotny potencjał rozwojowy województwa. Ich odpowiednie zagospodarowanie – z myślą o przyciąganiu inwestorów oraz tworzeniu nowych miejsc pracy – powinno być elementem długofalowej strategii gospodarczej i przestrzennej regionu. Obok działań rekultywacyjnych, warto uwzględnić możliwość stopniowego przekształcania tych obszarów w funkcjonalne tereny inwestycyjne. Proces ten wymaga planowania i koordynacji, w tym wsparcia infrastrukturalnego, które pozwoli na pełne wykorzystanie potencjału tych terenów w ramach sprawiedliwej transformacji.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale VII.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
81.	Zakłady Sprzętu Precyzyjnego Niewiadów Sp. z o.o.	107	ZSP Niewiadów wnosi o uwzględnienie w Projekcie aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, w rozdziale VII Terytorialny wymiar strategii, w opisie Obszary wiejskie, za zgodą lokalnych władz samorządowych, utworzenia Wojskowej Strefy Inwestycyjnej w ramach Łódzkiej Strefy Ekonomicznej.	Biorąc pod uwagę, iż Komisja Europejska i Wysoka Przedstawicielka Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa Kaja Kallas przedstawiły białą księgę w sprawie obronności europejskiej – Gotowość 2030, która określa ramy nowego podejścia i wskazuje potrzeby inwestycyjne Europy. W białej księdze przedstawiono rozwiązania mające na celu wyeliminowanie krytycznych braków w zdolnościach i zbudowanie silnej bazy przemysłowej sektora obronnego. Według KE pilne zmniejszanie krytycznych luk w zdolnościach i wspieranie przemysłu obronnego UE, w tym poprzez uproszczenie prawodawstwa i łagodzenie obciążeń administracyjnych jest niezbędne, aby móc produkować sprzęt wojskowy i uzbrojenie, co pozwoli na zapewnienie gotowości do 2030 r., na najgorsze ekstremalne sytuacje militarne. W związku ze zmianą założeń polityki UE w zakresie obronności, istotnym celem wydaje się rozbudowa potencjału przemysłu zbrojeniowego na terytorium Województwa Łódzkiego. Powyższe może być realizowane również w ramach Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, w oparciu o tereny należące do ZSP Niewiadów znajdujące się w gminie Ujazd, oraz terenów przyległych należących do gminy.	Uwaga nieuwzględniona Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe. Strategia nie przesądza o lokalizacji konkretnych inwestycji. Zapisy Strategii zostaną poszerzone o kwestie obronności, na poziomie ogólności odpowiadającym charakterowi dokumentu.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

82.	Gmina Galewice	107	• brak możliwości retencjonowania wody na terenie gminy Galewice; • brak obszaru interwencji strategicznej wpływu KDP w ramach CPK na terenie gminy Galewice; • zahamowanie możliwości rozwojowych gminy Galewice; • brak konkurencyjności w stosunku do Wielkopolski; • brak możliwości wykorzystania wypracowanego potencjału gminy Galewice i powiatu Wieruszowskiego; • brak wykorzystania powstającej bazy CPK; • nierówne traktowanie wobec innych regionów województwa łódzkiego; • marginalizowanie obszarów powiatu wieruszowskiego.	Gmina Galewice jest jedną z nielicznych gmin na terenie województwa wyróżniającą się dużą lesistością, ponad 42% powierzchni gminy to lasy. Jesteśmy gminą w znacznym stopniu objętą obszarami chronionymi przyrody. Od wielu lat staramy się o budowę zbiornika retencyjnego o powierzchni 37ha. Zbiornik ma za zadanie przeciwdziałać skutkom suszy jaka dotyka nasz teren. Wskazuje na brak w dokumencie możliwości retencjonowania i budowy zbiorników retencyjnych na naszym terenie. Brak retencjonowania wody spowoduje degradację przyrody w naszym regionie. Proszę o zmianę w tym zakresie i objęcie Gminy Galewice możliwością budowy zbiornika retencyjnego. Jesteśmy gminą przez którą, praktycznie przez środek, będzie przebiegać linia KDP w ramach budowy CPK. Zajmie teren o powierzchni kilkuset ha. Ponadto w ramach projektu budowy linii KDP przewidziano na terenie naszej gminy budowę stacji serwisowej o powierzchni ponad 50 ha. Niewątpliwie takie działania spowodują duże zmiany na naszym terenie i będzie to miało oddziaływanie negatywne. Proszę więc o wskazanie, aby teren naszej gminy objąć obszarem interwencji strategicznej, celem rekompensaty związanej z budową linii KDP. W ramach budowy CPK i związanej z tym budowy linii i stacji serwisowej przewidziano po interwencji gminy Galewice rezerwę pod przystanek kolejowy, w związku z czym warto by było wykorzystać fakt bezpośredniego połączenia naszego regionu z Łodzią. Może to być szansa na odwrócenie trendu akademickiego, gdzie dziś nasi studenci wybierają takie kierunki jak Wrocław, czy Poznań ze względu na lepsze połączenia komunikacyjne, np. do Poznania bezpośrednio pociągami z Kępna czy do Wrocławia dobrze skomunikowanymi połączeniami autobusowymi. Niestety obserwujemy wypływ talentów na rzecz innych województw, gdyż studenci często po zakończonych studiach zostają w wybranych miastach. Budowa bazy serwisowej może być także szansą aby w przyszłości na terenie naszej gminy powstał hub intermodalny, o który zabiegamy. Gmina Galewice jest położona w powiecie wieruszowskim. W Wieruszowie znajduje się jeden z największych zakładów produkcyjnych płyty meblowe. Wokół w/w zakładu w tym w gminie Galewice powstało bardzo dużo firm zajmujących się produkcją mebli. Jednak niepokojący jest fakt, iż większość dużych firm produkcyjnych znajduje się na terenie Wielkopolski w powiecie kępińskim. Znaczna część mieszkańców powiatu wieruszowskiego pracuje na terenie Wielkopolski. W ostatnim czasie widzimy jednak powoli trend, że część zakładów pracy w branży meblowej znów powstaje także na naszym terenie. Musimy jednak wzmocnić działania na rzecz zachęcenia nowych inwestorów na inwestycje w powiecie wieruszowskim, tak by dobra wypracowane pozostały w województwie łódzkim. Taką zachętą mogą być strefa przemysłowa czy też budowa wspomnianego hubu przy stacji KDP. Należy wskazać, że chęć inwestowania firm w powiecie wieruszowskim spowodowana jest także faktem, iż przed podziałem administracyjnym znaczna część powiatu	Wyjaśnienie SRWŁ proponuje wiele ogólnych kierunków rozwoju przy wykorzystaniu lokalnych potencjałów, jednak nie dedykuje ich konkretnym gminom. Ponadto gmina Galewice, tak jak pozostałe gminy powiatu wieruszowskiego została wskazana jako OSI Zielonej Gospodarki. Obecnie trwają prace nad aktualizacją Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju i nie ma jeszcze przesądzeń o ostatecznym kształcie krajowych OSI. Weryfikacja regionalnych OSI może być rozważana przy pracach nad nową Strategią. W zakresie retencji w dokumencie nie wskazuje się konkretnych inwestycji i ich lokalizacji, ponieważ jest to katalog otwarty. Jednakże w przypisie 217 jest odwołanie do katalogu inwestycji uwzględnionych w Planie przeciwdziałania skutkom suszy. W tym dokumencie krajowym Zbiornik Okoń został wskazany z nazwy w załączniku 3. Ponadto w projekcie Strategii interwencja z zakresu retencji została uwzględniona w kierunku 3.1.3., jako rekomendacja i ustalenie w ramach kształtowania modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz w ramach OSI Zielonej Gospodarki, w którym znajduje się gmina Galewice. Analizy dotyczące delimitacji OSI CPK prowadzone w ramach prac nad Strategią rozwoju obszaru otoczenia Centralnego Portu Komunikacyjnego do roku 2044 nie wykazały wpływu CPK na gminę Galewice. Budowa linii kolejowej nr 86 Sieradz Północny – Kępno – Czernica Wrocławska – Wrocław Główny pomimo braku peronów na stacji technicznej w Galewicach zwiększy dostępność kolejową gminy. Mieszkańcy zyskają dostęp do szybkich połączeń kolejowych poprzez stację kolejową w Wieruszowie, do której konieczne będzie zapewnienie sprawnych dowozowych połączeń autobusowych.
-----	----------------	-----	--	--	---

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				wieruszowskiego w tym Gmina Galewice należała do województwa kaliskiego. Argumentem przemawiającym za tym, iż warto wzmacniać potencjał gminy Galewice jest fakt, że jesteśmy gminą gdzie walory przyrody, a także rozbudowana infrastruktura w tym zmodernizowane szkoły, przedszkola, drogi, kanalizacja, sieci wodociągowe i stacje uzdatniania wody, nowoczesne ośrodki kultury, klub malucha wpływają na chęć osiedlania się nowych mieszkańców w naszej gminie. Było by nieodpowiedzialne zmarnowanie tego potencjału, który do tej pory został wypracowany. Jednak w przedstawionym dokumencie poddanym konsultacjom nasz region jest całkowicie pominięty. W przeciwieństwie do obszaru gdzie wyznaczono tereny górnicze i energetyczne. Uważam, że jest niesprawiedliwe interweniowanie w obszary, gdzie gminy z otoczenia kopalni i elektrowni Bełchatów przez dekady wykorzystywały potencjał państwowych firm czerpiąc z tego znaczne korzyści, a gminy w tym Galewice gdzie potencjał został wypracowany przez lokalnych przedsiębiorców jest całkowicie pominięty i zostajemy pozostawieni sami sobie. Bardzo proszę o uwzględnienie uwag wskazanych powyżej i pochylenie się nad obszarem powiatu wieruszowskiego i gminy Galewice, tak byśmy mogli konkurować i stać na wysokiej pozycji w stosunku do naszych sąsiadów z Wielkopolski.	
83.	Urząd Miasta Łodzi	111	W nawiązaniu do zapisu na s. 88 wskazującej na ewentualność budowy elektrowni jądrowej proponujemy wprowadzenie zapisu: „Obszar może także stanowić miejsce lokalizacji drugiej w kraju elektrowni jądrowej, która ze względu na historyczny profil produkcji stanowiłaby znaczący impuls rozwojowy dla analizowanego OSI.”	Zapis stanowi uzupełnienie i wyrównanie stanu wiedzy pomiędzy różnymi częściami dokumentu.	Uwaga nieuwzględniona W projekcie Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju do 2035 r. oraz aktualizacji Programu polskiej energetyki jądrowej nie ma przesądzeń co do lokalizacji drugiej elektrowni jądrowej.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
84.	Miasto Łowicz	111	Utworzenie MOF Kutno – Łowicz – Skierniewice	• ważne i istotne strategiczne wzmocnienie i uzupełnienie strukturalne północno-wschodniej części województwa łódzkiego, gdzie bardzo widoczny jest brak zintegrowanej struktury rozwojowej. • Kutno, jako ośrodek subregionalny, ale zarazem średnie miasto tracące funkcje społeczno-gospodarcze, Łowicz jako silny miejski ośrodek ponadlokalny i Skierniewice jako silny ośrodek subregionalny są predestynowane pod względem utworzenia wspólnej struktury rozwojowej w tej części województwa łódzkiego. • każde z miast tworzących MOF ma różny, ale komplementarny potencjał rozwojowy w obszarze całego spektrum usług. • MOF Kutno – Łowicz – Skierniewice tworzy naturalny, rozwojowy rdzeń oddziałujący społecznie, ekonomicznie, przestrzennie i kulturowo na otaczające go gminy, zacieśniając i osiągając synergiczny efekt powiązań funkcjonalnych. • MOF Kutno – Łowicz – Skierniewice daje możliwość podjęcia i realizacji wspólnych projektów rozwojowych mających na celu wzrost atrakcyjności osadniczej, rozwoju sektora usług, rozwoju usług w obszarze kultury i wspólnych produktów turystycznych i rekreacyjnych. • uzyskanie wsparcia na wspólne projekty w ramach ZIT.	Uwaga nieuwzględniona Zakres aktualizacji Strategii dotyczył w szczególności wprowadzenia modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustaleń i rekomendacji. W modelu wskazano hierarchię funkcjonalną ośrodków miejskich, nie wyznaczano jednak MOF. W obowiązującej Strategii zostały wskazane 4 MOF-y, uznane jako Obszary Strategicznej Interwencji, dla których dedykowane były instrumenty finansowe w postaci ZIT. Na obecnym etapie nie ma możliwości utworzenia nowych MOF, kwestie te mogą być rozważone w ramach prac nad kolejną Strategią na nowy okres programowania.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 28.03 - 9.05.2025)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
85.	Urząd Miasta Łodzi	112	Proponujemy uzupełnienie materiału dotyczącego OSI MOF o następujący zapis: Wzmocnienie metropolitalnych funkcji Łodzi i jej obszaru funkcjonalnego będzie polegało na wsparciu jej potencjału w wymiarze krajowym i międzynarodowym oraz pomocy w rozwiązywaniu problemów transformacyjnych. Wzrost atrakcyjności ekonomicznej miasta i jego obszaru funkcjonalnego będzie pochodną działań poprawiających dostępność komunikacyjną w skali krajowej i międzynarodowej (Kolej Dużych Prędkości, Centralny Port Komunikacyjny, połączenia z CMK i CMK Północ) oraz umiejętność tworzenia synergii rozwojowych z Warszawą (Duopolis). Na wsparcie zasługują też zasoby miasta w obszarze przemysłów kreatywnych, w tym m.in. związanych z organizacją wydarzeń muzycznych, przemysłem odzieżowym, modą oraz sektorem akademickim i kulturalnym, w tym kwestie utworzenia ośrodka konferencyjno-wystawienniczego. Wsparcie dotyczyć też będzie instytucji akademickich i naukowych, w szczególności w obszarach takich jak medycyna, farmacja i biotechnologia, nowoczesne technologie, lotnictwo i informatyka. Istotnym elementem wsparcia z poziomu krajowego będą działania kompensujące skutki transformacji gospodarczej miasta pod koniec ubiegłego stulecia – przede wszystkim w obszarze mieszkalnictwa i przekształceń zasobu mieszkaniowego miasta, ochrony środowiska, gospodarki odpadami, infrastruktury i tworzenia skutecznych rozwiązań w zakresie polityki społecznej w skali całego obszaru metropolitalnego. Poprawie ulec powinny także rozwiązania infrastrukturalno-komunikacyjne o znaczeniu rozwojowym, w tym wzmacniające ring drogowy wokół Łodzi i efektywny transport zbiorowy w aglomeracji, umożliwiające rozwój usług logistycznych i z zakresu bezpieczeństwa państwa, w całym obszarze centralnej Polski, w tym w szczególności zwiększające dostępność do Centrum Kliniczno-Dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, Portu Lotniczego w Łodzi czy terminala intermodalnego Łódź - Olechów.	Siła i unikalna, na tle reszty regionu, specyfika ŁOM, jako głównego ośrodka miejskiego, wymaga doprecyzowania obecnego stanu, potrzeb i szans rozwojowych miasta, które wpływać będą na funkcjonowanie całego regionu.	Uwaga nieuwzględniona Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe w stosunku do charakteru dokumentu. Część proponowanych zapisów istnieje ponadto w obowiązującej SRWŁ 2030 (cele i kierunki działań, kierunki działań dla MOF, ustalenia i rekomendacje).
VIII. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII					
86.	Gmina Zduńska Wola	117	Potrzeba zapewnienia sprawiedliwego podziału środków finansowych, zarówno europejskich, jak i krajowych, z uwzględnieniem mniejszych jednostek samorządu terytorialnego, w tym gmin wiejskich.	Wyrównywanie szans rozwojowych wymaga, aby dostęp do zewnętrznych funduszy był adekwatny do potrzeb lokalnych społeczności, a nie tylko największych ośrodków miejskich. Należy także zagwarantować uwzględnienie potrzeb gmin wiejskich w planowaniu programów operacyjnych oraz zwiększenie środków na ich udział w programach. Pozwoli na bardziej zrównoważony rozwój regionu i ograniczenie zjawisk marginalizacji.	Wyjaśnienie Strategia w rozdziale System realizacji Strategii opisuje ogólne źródła finansowania działań bez wskazywania konkretnych instrumentów. Mnogość i zmienność instrumentów finansowych nie pozwala na wprowadzenie szczegółowych zapisów. Zaproponowane w strategii kierunki działań nie stawiają tylko na rozwój miast, a na zrównoważony rozwój całego województwa, w tym obszarów wiejskich.

Uwagi zgłoszone po terminie

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
1.	Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego	82	Rozważenie ograniczenie emisji powierzchniowej poprzez dystrybucyjne systemy gazownicze (w tym rozwój gazyfikacji metodą LNG) – 3.1.1.	Należy rozważyć zasadność rozszerzenia sieci gazowniczej, w szczególności jako elementu mającego na celu poprawę jakości powietrza, ponieważ zgodnie z Dyrektywą 2024/1275 należy stopniowo odchodzić od źródeł ciepła zasilanych paliwami kopalnymi, a docelowo całkowicie zlikwidować źródła ciepła zasilane paliwami kopalnymi do 2040 r.	Wyjaśnienie Strategia w kierunku działań 3.1.1. dopuszcza działanie „budowa, rozbudowa i modernizacja dystrybucyjnych systemów gazowniczych (w tym rozwój gazyfikacji metodą LNG)” z uwagi na to, że jej horyzont czasowy obejmuje 2030 rok, jednocześnie mając na uwadze, że jest to paliwo przejściowe, które obowiązywać będzie do roku 2040.
2.	Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego	82	Uzupełnienie ograniczenia emisji ze źródeł o charakterze liniowym o wyprowadzenie tranzytu poza tereny zabudowane – 3.1.1.	Wyprowadzenie tranzytu poza tereny zabudowane, w tym szczególności miast jest kluczowym elementem poprawy jakości powietrza w zakresie ograniczenia emisji o charakterze liniowym.	Wyjaśnienie Strategia w kierunku działań 3.1.1. podaje otwarty katalog działań mających na celu ograniczenie emisji ze źródeł o charakterze liniowym. Natomiast w celu unikania powtórzeń, w dokumencie zapisy o wyprowadzeniu tranzytu poza tereny zabudowane znalazły się w celu operacyjnym 3.3., gdzie w kierunku działań 3.3.1. wskazano budowę obwodnic.
3.	Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego	82	Uzupełnienie punktu o inne działania z POP dla województwa łódzkiego – 3.1.1.	Warto rozważyć uzupełnienie działań mających na celu poprawę jakości powietrza poprzez inne działania wskazane w POP dla województwa łódzkiego np. kontrole.	Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy z zakresu monitoringu jakości powietrza zostaną uzupełnione w brzmieniu odpowiadającym poziomowi ogólności dokumentu w rozdziale V, w celu operacyjnym 3.1. oraz w celu horyzontalnym.